

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 123. — ŠTEV. 123.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 25, 1918. — SOBOTA, 25. MAJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

SLOVANSKO GIBANJE.

LJUBLJANSKEGA ŠKOFA SO ZAPRLI. — PAPEŽ DOLŽI BONAVENTURO JEGLIČA, DA AGITIRA ZA ZDRUŽENJE VSEH JUGOSLOVANOV. — SLOVENCISKO SE SEDAJ NA JASNEM. — VSA SLOVENSKA DUHOVŠČINA PROPAGIRA JUGOSLOVANSKO IDEJO. — NEMIRI NA ČESKEM. — PROTI VLADNO ZBOROVANJE.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 23. maja. — Aretacija dr. Anton Bonaventure Jegliča, ljubljanskega knezoškofa, je povzročila veliko potrtost v dunajskih političnih krogih ter obenem tudi pravi upor na Slovenskem. — pravi ugotovilo, ki ga je objavil danes srbski tiskovni urad.

Slovenci se prav posebno jeze na papeža. — tako se glasi nadalje v poročilu. — ki je na prošnjo dunajske vlade poslal svojega nuncija, da preiskuje krivdo ljubljanskega knezoškofa, katerega dolže, da je v zvezi z jugoslovanskim gibanjem.

Papež ga je spoznal krivim ugajanja aktivne politike za združenje vseh Jugoslovancev s Srbijo na čelu.

Instaliran v čast knezoškofa pred 25 leti, je bil organizator klerikalne katoliške stranke ter eden izmed stebrov habsburško-vatikanske politike slovenskih zemelj.

V pričetku te vojne je blagoslovljal zastave polkov, ki so odhajali v vojno, a kmalo po tretjem avstrijskem porazu v Srbiji in po uničenju avstrijskih armad od strani generala Brusilova na vzhodni fronti je poslal klerikalnega poslanca Šušteršiča ter nemškega poslanca Erzbergerja v Bern, da uvede mirovna pogajanja.

To je odprlo oči slovenskega naroda ter obenem tudi oči slovenskih voditeljev. Postali so prepričani, da s svojim podpiranjem avstrijskega cesarstva dejanski podpirajo le stvar takozvane Srednje Evrope ter dolgo negovane načrte nemške obvlade od Berlina do Bagdada.

Slovenci so užili sovraštvo Nemcev tekom bivanja nemških in avstrijskih armad v Ljubljani ter so bili predmet zlobe, ko so jih zlorabljali nemški in avstrijski častniki.

Izza deklaracije na otoku Krku, ki je zagotovila evakuacije vsem Slovincem, Hrvatom in Srbom, ki bodo združeni v prihodnje v eno državo, se je vsa slovenska duhovščina aktivno vdeležila pripagiranja te ideje.

Ideja jugoslovanskega edinstva se je hitro razširila med mlajšo generacijo slovenskega duhovništva, kojega načelnik je dr. Korošec, načelnik Jugoslovanskega Kluba v dunajskem parlamentu.

Dr. Jeglič je trden pristaš te stvari in to dejstvo ustvarja podlago za intervencijo papeža ter aretacijo knezoškofa, ki je bil prej predstavil avstrijske politike ter član gosposke zbornice na Dunaju.

Amsterdam, 23. maja. — Nadaljna poročila o neredih na Češkem so objavljena v berlinskem "Lokalanzeigeru".

Vse kaže, da so se završile pred kratkim razširne demonstracije v Pragi, katerih policija ni mogla zadušiti.

Izvršilo se je trideset aretacij.

Prva demonstracija pri novem izbruhu se je vršila na Vaclavskem trgu v Pragi v ponedeljek. Demonstracija je bila velika ter je dosegla tak višek, da je morala na večer posredovati policija. Češke množice so prepevale svoje domoljubne pesmi z dodatnimi protinemškimi izrazi in nazdravljale predsedniku Wilsonu in profesorju Masaryku, češkemu odposlancu, ki se mudi sedaj v Združenih državah. Dasiravno je Vaclavski trg prepovedan za demonstracije, so se slednje vendar vršile naprej ob desetih zvečer, ter se je šele policiji na konjih posrečilo napraviti mir.

Nadaljna slika razburjenosti med narodnostmi v Avstroogrski nam je razvidna iz položaja v avstrijski Šleziji, katera dežela leži med Moravsko in Galicijo.

Soglasno z vestmi, katere so pa zatirale krajevne oblasti, se je vršilo pred par dnevi protivladno zborovanje v Tropavi. Nezadovoljnejši, med katerimi je bil tudi grof Lariš, so bili Nemci, ki so zelo ogorčeni proti avstrijski vladi, ki baje protireža Čehe.

Glavne protožbe obstajajo v tem, da podpira vlada protinemško stranko na stroške Nemcev, katere namenoma zanemarlja in proti temu, da so poljske agitatorje imenovali za važna mesta v vzhodni Šleziji.

Pravijo, da je cilj agitatorjev priklopiti Šlezijo in Galicijo Poljski. Nezadovoljnejši zahtevajo protiodredbe ter prete, da se bodo poslužili skrajnih meja opozicije.

WOODROW WILSON.

Nemški podmorski čoln v Španiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 24. maja. — Ribiči, ki so prišli v Esbjerg na dansko obrežje ob Severnem morju, pripovedujejo, da je bil v Severnem morju izstreljen en Zeppelin. Posadko nemškega zrakoplova je rešil nek angleški rušilec.

Curiah, Švica, 22. maja. — "Zürcher Zeitung" pravi, da so nemške vojaške oblasti zahtevale od Poljske, da izroči Nemčiji 100 tisoč glav živine, vključno 30 tisoč prašičev. Ta zahteva predstavlja eno petino poljske živine.

TROJICA AMERIŠKIH PIONIRJEV V FRANCJI.

Wilson in tujci.

WILSON JE ODOBRIL NAČRT TUJCEV ZA PROSLAVO 4. JULIJA. — ZASTOPNIKI TUJH NARODOV SO SE OBRNILI NA PREDSEDNIKA.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 23. maja. — Predsednik Wilson je danes iskreno odobril načrt milijon ali več v tujini rojenih oseb v Združenih državah, da pokažejo svojo lojalnost do države v velikansko proslavo dneva neodvisnosti. V pismu, katerega je predsednik naslovil z "Našim podanikom zunanjega izvora", pravi:

"Z veliko naklonjenostjo sem bral meni naslovljeno prošnjo vaših zastopnikov glede od vas nameravane proslave dneva neodvisnosti in želim v tem odgovoru pokazati, kako pristrano cenim ta izraz lojalnosti in dobre volje. Nič v tej vojni ni tako razveseljivo, kot način, s katerim so se naši v tujini rojeni sodržavljanji in sinevi ter hčere v tujini rojenih zavzele za to največje narodno potrebo.

Pokazali ste se, kjer stopite, ne samo s pogostim zagotovitvijo svoje lojalnosti do stvari, za katero se borimo, temveč tudi s svojim naglim odzivom klicu za patriotsko delovanje, med katero spada tudi najvišja služba, kateri ste ponudili tudi življenje za boj za pravico, svobodo in demokracijo. Pred tako pošteno nastopijo, kakor ste jo pokazali, izgubimo vsako razliko narodnosti; in mi sami se čutimo podanike v republiki svobodnega duha.

Zato hočem z velikim veseljem in srčnim priporočilom opozoriti vse svoje sodržavljanje na vašo prošnjo in jim priporočiti, da se združijo z vami in da to leto, v katerem so vsi principi, za katere stojimo, na poskušnji, proslavijo dan neodvisnosti kar najljubše v zgodovini naroda.

Kakor je bil 4. julij 1776 jutranj zora demokracije za ta narod tako obhajamo 4. julija 1918 rojstvo novega in večjega duha demokracije, s katere vplivom, to upamo in verjamemo, bo to, o čemer so oni, ki so podpisali izjavo neodvisnosti, sanjali za sebe in za svoje sodržavljanje, izpolnjeno za vse človeštvo.

Narodni svet odboru za javne informacije, da z vami sodeluje v soglasju z vsem, kar želite storiti pri tej proslavi.

WOODROW WILSON.

Nemški podmorski čoln v Španiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Madrid, Španija, 24. maja. — Oficijsko se poroča, da je nemški podmorski čoln št. 65 priplul ob 6. uri danes jutraj v pristanišče Santander.

"Moldavia" torpedirana.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 24. maja. — Angleška oborožena trgovska ladja "Moldavia", z Amerikanci na krovu, je bila torpedirana in se je potopila.

Šestindeset Amerikancev pogrešajo. Angleška admiraliteta je izdala nocoj oficijelno poročilo.

Besedilo admiralitetnega poročila se glasi:

— Včeraj zjutraj je bila torpedirana oborožena trgovska križarka "Moldavia". Ladja se je potopila.

Posadki se ni zgodilo ničesar hudodega, pogrešajo pa zaenkrat 56 ameriških vojakov, ki so se nahajali na krovu. Domneva se, da so postali žrtev eksplozije.

Parnik "Moldavia" je bil potopljen brez svarsila. Bila je jasna mesečna noč tako da bi se lahko videlo vsak podmorski čoln. Opaziti pa ni bilo niti podmorskega čolna niti torpeda.

Večina mož je spala; ko se je pripetila eksplozija v boku ladje.

Med mornarji in vojakmi ni bilo nobene panike.

Najbrže so spali oni Amerikanci, kateri ogrešajo na spodnjem krovu. — Tako pa eksplozija je pljusnila voda in je skoraj gotovo odnesla one, ki so hoteli dospeti na zgornji krov. Najbrže je bilo uničenih tudi nekaj lestev.

Parnik je bil zadet pod kapitanovim mostom.

Washington, D. C., 24. maja. — Angleška admiraliteta je sporočila mornariškemu departamentu o nesreči parnika "Moldavia". Takoj zatem je bilo izdano sledeče ugotovilo:

— Iz Londona je dospelo poročilo, da je bila torpedirana in da se je potopila angleška trgovska križarka "Moldavia" ter da pogrešajo 56 Amerikancev, ki so se nahajali na krovu. — To poročilo je izdala angleška admiraliteta.

Vojni departament ni do pozne noči prejel nobenega natančnega pojasnila. Kateri ameriški oddelki so se nahajali na parniku, dozdaj še ni bilo mogoče dognati.

Domnevajo, da so se vozili iz Anglije v Francijo.

"Moldavia" je bil tretji torpediran parnik, ki je imel na sebi ameriške čete in petnajsti parnik za prevažanje čet, ki so ga potopili Nemci. Prvi parnik, na katerem so se nahajali Amerikanci, in je bil potopljen, je bil "Antilles", drugi pa "Tuscania".

Pred ofenzive.

Zapadna fronta v ognju. — Nemško bombardiranje naznanja prihod nove ofenzive. — Francoske čete so zmagovite.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 24. maja. — Intenzivno bombardiranje in številni napadi na več delih fronte v Flandriji in Pikardiji potrjujejo naznanilo Lloyd Georgea, da "smo na predvečer velikega nemškega napada."

V tem okrožju drže Francozi majhno na nevarno gričevje, katerega konec se nahaja močno utrjen v nemški bojni črti.

V Flandriji s onemskimi topovi pe vsem gričevju blizu Lysa zelo aktivni. Maršal Haig naznanja, da nes, da je sovražnik v obliki par gvozde razširil bombardiranje v plini do gozda pri Nieppe. Že več dni so plinovi izstrelki deževali na angleške postojanke, ki branijo Bethune, sredi pota med Nieppe gozda in La Bassee.

Širočni angleški napad južno od La Bassee je imel za posledico, da je bilo ujetih nekaj Nemcev. Ujetniki so bili tudi ujeti pri nekem drugim angleškem napadu med Ypres-Comines kanalom; ki prereže bojni črto, in vasjo Ypres.

Pod zaščito močnega zastornega ognja so Nemci napadli angleške postojanke v bližini Buequoit, okoli polpota med Arras in Albert. Maršal Haig naznanja, da "se pogreša nekaj naših mož".

Ravno tako je bil razbit nemški napad nad Albertom v Aveluy gozdu. Malo večjo srečo je imela sinčiči sovražnik severno od grišt. 70, kjer je naskočil kanadski črto nad Lensom.

Današnje berlinsko oficijelno poročilo omenja splošno aktivnost na celi bojni črti v Flandriji in Pikardiji in ima značaj predofenzive. Poročilo pravi, da se je vršilo živahno streljanje pri Kemmeh in na obeh straneh Lysa v Flandriji, ob Scarpi (fronta pri Arras), južno od Somme in med Moreuil in Montidier v Pikardiji.

Berlin naznanja, da je bil in fanterijski ogenj omejen na poizvedovalne operacije. V petih na skokih na Arras-Albert fronti je bilo zajetih nekaj ujetnikov.

Domneva se, da Nemci preskušajo mnogo nove vrste tankov, katere bodo rabili v novi ofenzivi. Danes prihaja preko Pariza poročilo s fronte o nemškem tanku, ki je o premljen s kolesi, namesto "brezkončne" gosenične verige, vsled česar bo ta bojni voz imel večjo hitrost kot pa prvotno ropotajoče strašilo, katero so izumili Angličani.

Z ameriško armado v Franciji. 24. maja. — Nemške čete nasproti Amerikancem na toulski fronti so odptovali na bojno črto črto v Pikardiji in jih je nadomestila osma bavarska rezerva.

RUSKE ZMEŠNJAVE

AMERIŠKI RUSI POSKUŠAJO ZBRATI VOJSKO. — RUSKI VODITELJI SO IMELI KONFERENCO Z RUSKIM POSLANIKOM BEHMETIJEV. — SEMENOV RAZGLASI NEODVISNO DRŽAVO. — BOJI V PETROGRADU. — MANNERHEIM JE RESIGNIRAL. — KORNILOV SE VEDNO ŽIVI.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 24. maja. — Danes je prišla skupina vplivnih Rusov v Washington z namenom, da se prične gibanje, da se strnolavi boljše vlada in da se obnovi Rusija, da bo zopet zavzemala v vojni vredno stališče. Delegaciji, ki je nekaj časa konferirala z ruskim poslanikom Borisom Behmetijevim in katero je pozneje ataše ruskega poslanstva baron Ginsberg spremljal v državni department, je načeloval Apolinaris Dimitrovič Semenovskij, ki je bil pod predsednikom Kerenskim trgovski minister.

Današnja konferenca je imela namen pomagati Rusiji, da se pomore do stališča moči in vpliva, postave in reda. Pričakuje se, da se bo ta načrt, ko bo enkrat definitivno izvršen, predložen vladi Združenih držav v presojo in odobrenje.

Po tem načrtu se namerava zbrati v tej deželi armado ruskih prostovoljcev, katere bodo poslali v Sibirijo. Do zdaj še ni znano, ali bo to gibanje neodvisno, ali pa priklopljeno generalu Semenovu.

Peking, 23. maja. — General Semenov je razglasil neodvisno vlado v transbaikalski pokrajini.

London, 23. maja. — Poročevalec stockholmskega lista "Morning Post" piše, da so se 21. aprila vršili v Petrogradu in Moskvi veliki boji med boljševiki in anarhisti.

Razstreljene so bile velike zaloge municije in orožja, ki so pripadale anarhističnemu klubu in ubitih je bilo mnogo oseb.

London, 24. maja. — Vrhovni poveljnik finske bele garde general Mannerheim je resigniral, ker so finski konservativci nameravali vpasti v rusko provinco Karelijo.

London, 24. maja. — Kakor pripoveduje nek finski socialista, ki je pobegnil na Švedsko, je bilo pod vlado bele garde in Nemcev na Finskem do 1. maja ubitih 1.752 oseb.

Iz Tammerforsa je bilo izgnanih 516 oseb, 148 iz Tourneja, 389 iz Varkoma in 380 iz Vase. Nemška in finska vlada zelo slabo ravna z ujetniki, tako da marsikateri sestradajo do smrti.

London, 24. maja. — O generalu Kornilovu se poroča, da se nahaja s svojo armado južno od Moskve in mogoče, da bo rešil Rusijo tiranstva. Govorica, da sta bila Kornilov in Lenin umorjena, nima nikake podlage.

Washington, D. C., 24. maja. — Danes se je državnemu departamentu poročalo o prihodu v Petrograd prvega oddelka 1.500 ruskih ujetnikov, ki so bili izmenjavani po zadnji nemško-ruski pogodbi. Ti možje, pravi poročilo, so bili v resnici mrtvi možje, ki so hodili.

Pred kratkim je bilo poročano, da so Nemci zahtevali pogodbo, po kateri se bodo vrnili v Rusijo le oni ujetniki, ki niso sposobni za delo; v Nemčijo pa bi se vračali samo taki, ki so v dobrem stanju.

Pariz, 24. maja. — Izdana je bila objava, ki daje odgovor angleškega, francoskega, italijanskega in ameriškega poslanika na pismo rumunskega zunanjega ministra Konstantina Ariona, ki jih je obvestil, da je bila sklenjena pogodba med Rumunsko in centralnimi državami.

Ti štirje poslaniki so izjavili, da so, medtem ko morajo prepustiti svojim vladam, da podajo natančno pojasnilo njihovega stališča, prisiljeni izjaviti, da smatrajo sklenjeno pogodbo za ničevno in prazno, ker je "nasprotna principom, katerih kršenje je prisililo entente, da je zagrabila za orožje in (nasprotna) pravici sil, katere predstavljajo."

Tokio, 24. maja. — Vojaški sporazum med Japonijo in Kitajsko je povzročil, da se bo polagala večja pažnja na intervencijo v Sibiriji. Anglija in Francija dejansko podpirata intervencijo; Anglija zato, da se ne bi razširil nemški vpliv, obe Anglija in Francija pa zaradi tega, ker sta prepričani, da bi to pospešilo konec vojne.

Generalni štab je pripravljen za vsako akcijo, ki bi bila ukazana, toda vlada še ni povedala, za kaj se je odločila.

Splošno je razširjeno mnenje, da intervencije ne bo dotedaj, ko jo odobre tudi Združene države.

WOODROW WILSON.

Nemški podmorski čoln v Španiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlin, Nemčija, 23. maja. — Odgovarja na vprašanje, ako ne bi bilo potom sporazuma mogoče dlogov.

Zračno premirje. True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

"GLAS NARODA"**SLOVENIC PUBLISHING COMPANY**
(Slovenian Daily.)Owned and published by the
(a corporation.)**FRANK SAKSER, President.** **LOUIS BENEDIE, Treasurer.**Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$5.00
in Canada	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

MASARYK.

—000—

Danes bo newyorško slovanstvo pozdravilo svojega prvoboritelja in najslavnejšega sedaj živečega sina češkega naroda.

Prepričani smo, da bo sprejem prisrčen ter da bo šla vsaka beseda iz srca v srce.

Dr. Masaryk, bivši profesor filozofije in sociologije na praški univerzi, je znan kot književnik in politični vodja. Toda on ne pozna življenja in političnega gibanja samo s teoretične strani, ampak ga pozna tudi dejanski, ker je bil v svoji mladosti čisto navaden delavec, in se je edino v strastnosti povzpnil do stališča, katerega danes zavzema.

Dr. Masaryk je vstvaril takozvano realistično gibanje na Češkem. Vstanovil je tudi progresivno stranko, ki ima napredno politični in ekonomski program.

Veliko njegovih študij in knjig je posvečenih demokraciji in socializmu.

Po celem svetu je znan Masaryk kot avtoriteta glede slovanstva vprašanja.

Masaryk je bil leta 1891 v prvi izvoljen v avstrijski parlament. Parlamentarno politiko je pa kmalo opustil ter se začel baviti s politično vzgojo svojega naroda.

Vstanovil je veliko časopisov in revij ter pospešil prevajanje najboljših del vseh modernih jezikov v češčino.

Nadalje je igral za časa aneksije Bosne in Hercegovine zelo važno vlogo, ko je brezobzirno razkrinkal stališče avstrijske vlade.

Kmalu po izbruhu sedanje vojne se mu je posrečilo pobegniti v inozemstvo. In v inozemstvu je posvetil vse svoje sile narodnemu delu.

On je v tem času priznan voditelj Čehov in Slovakov, in on je mož, katerega Čehi in Slovaki najbolj ljubijo.

Vanji stavlja vse svoje nade in on je edini, ki jih bo mogel uresničiti.

V naši sredi naj bo prisrčno pozdravljen!

—000—

V znamenju Rdečega Križa.

—000—

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stvar Rdečega Križa dobro napreduje. Pomagajo ji tisočeri in tisočeri delavci, pomagajo ji dobra volja, s katero darujejo.

Z ozirom na to, bo mesto New York lahko spravilo skupaj svoto \$25,000,000. Toda to nikakor še ni dovolj.

V največjem mestu na svetu hočemo napraviti veliko večjo stvar.

Mi se ne smemo zadovoljiti s tem, da bi dospeli samo do določene višine. Mi hočemo dospeti do te višine in šele zatem začeti plezati.

Nemogoče je povedati kaj o zaslugah Rdečega Križa, česar že niso v polni meri povedali drugi.

Vsak med nami prav dobro ve, kaj je Rdeči Križ, kakšen je in kako junaški ter kakšno službo opravlja v prid človeštvu.

Ce veste to, vam popolnoma zadostuje. Sezite globoko v svoje žepe.

Ce ste že dali za Rdeči Križ, dajte še več. Nikar ne glejte na stroške.

Boljšje ne morete naložiti svojega denarja, kot če ga naložite za Rdeči Križ. Niti enega centa dividende ne boste dobili.

V gotovini ne boste dobili niti enega penja.

Toda še nikdar v življenju vam niso bile izplačane tako visoke in tako imenitne dividende.

To so dividende patriotične službe. Dobili boste dividendo v prijetni zavesti, da ste omogočili nekaterim našim fantom, ki so omagali, življenje, da boste pomagali slepi, ranjenim, pohabljenim.

Pomagali jim boste potem Rdečega Križa, katerega ste vi omogočili s svojimi prispevki.

Daruj, narod, daruj in daruj!

To je vse, kar ti moremo reči.

To je vse, kar se nam zdi potrebno povedati.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠNJI DEŽAVI.

Za organiziranje narodnega ženstva.

—000—

Chicago, Ill.

"Nad 200,000 podpisov slovenskih žen in deklet za svobodno Jugoslavijo je izročila soproga ljubljanskega župana dr. Tavčarja predsedniku Jug. Kluba dr. Antonu Korošcu v Ljubljani dne 24. marca."

Ponoša se dviga človeku sree, ko čita to vest o narodni zavesti in odločnosti Slovenk v domovini. Tekom štirih mesecev, odkar je izšel prvi in edini poziv za sodelovanje zavednega ženstva v narodni borbi, je nad 200,000 Slovenk ne samo podpisalo izjavo, da žele svobodno narodno državo, temveč tudi izrazilo svojo pripravljenost, podpirati prvoboritelje jugoslovanskega gibanja v težkem boju.

Prisega gospe dr. Tavčarjeve je prisega vseh Slovenk v domovini, prostovoljna prisega odločnega delovanja in pritrvalnosti.

Kako silna je jugoslovanska ideja!

Ne samo slovenski može in mladeniči, ne samo stranke in organizacije, so se izrazili, da ne bodo prej odnehali, dokler ne bo uresničen ta naš največji cilj, temveč so tudi Slovenke povzdignile svoj glas za svobodo domovine in naroda. Trpljenje, katero mora prenašati slovenski in jugoslovanski narod, železna pest, ki zatira našo domovino, je morala občutiti tudi slovenska žena, in to je povzročilo, da je tudi v zadnjem srečanju z rastlo neodoljivo stremenje po svobodi in zedinjenju Jugoslovancev.

Ta mogočni izraz narodne zavesti slovenskega ženstva, priprostitih in mestnih gospa, nam je porok, da stoje vse Slovenke v domovini za onimi, ki se bore za boljše bodočnost celokupnega naroda. Naši narodni sovražniki nimajo sedaj opraviti več samo z moškimi, temveč podpirajo te v skupnem boju odločno tudi narodne žene in dekleta, ne samo moralno, temveč tudi dejansko.

Tako enotno zedinjenega naroda, katerega edinstven nastop ne pozna ne strank ne spola, pač ne more uničiti nobena sila.

Koliko pa smo storile dosedaj ameriške Slovenke, — sploh jugoslovansko ženstvo v Ameriki za pospešitev narodne stvari?

To vprašanje bi si morala staviti z ozirom na manifestacije narodne zavesti slovenskega ženstva doma — vsaka zavedna Slovenka in Jugoslovanka in pripomoči, da bi dobilo jugoslovansko gibanje tudi med nami tako odločnih zagovornic in podpornic, kakor v stari domovini.

Naloga in dolžnosti slovenske in jugoslovanske žene v Ameriki so velike, toliko večje, ker jih moremo svobodno izpolnjevati. Pač imamo tudi v Ameriki zavedne in pritrvalne žene in dekleta, ki so osnovale lastno organizacijo, da morejo toliko uspešneje podpirati one, ki stoje na čelu celega gibanja, in one, ki se dejansko bore za uresničenje naših stremeljenj.

Zveza Jugoslovanskih Žen in Deklet v Clevelandu je že začela z resnim delom, ne oziraje se na trud in žrtve, in istotako je tudi iz nekaterih drugih mest slišati o gibanju za organizacijo ženstva. To gibanje pa se mora razširiti po vseh jugoslovanskih naselbinah — vse jugoslovanske žene in dekleta morajo stopiti v narodne vrste.

Slovensko dekle, spomni se, kako velike so potrebe našega naroda av domovini, slovenska žena, pomisli, kako težka je borba za boljše bodočnost tvojih otrok!

Vedi, da bode narod tebe vprašal, koliko si doprinesla za svobodo domovine. Imej pred očmi, da zahteva sedanji čas tudi od tebe dela in žrtve. Vzgleduj se po zavednem ženstvu tujih narodov, ki se je organiziralo v podporo borecev, sledi zlasti svojim sestram v domovini, ki stoje v prvi vrsti narodne borbe.

Slovenke, pogumno in energično na delo! Vsaki se bo našlo primerno opravilo v Zvezi Jug. Žen in Deklet, katero bo lahko izvršila brez velikih žrtve v dobrobit naroda. Česar ena sama ne zmora, izvršile bomo vse skupaj v močni organizaciji.

Zaradi tega pozivljam vse zavedne Slovenke in Jugoslovance v Chicago na shod, ki se bo vršil na Decoration Day dne 30. maja dopoldan v cerkveni dvorani na Lincoln St. in W. 22nd Place v svrhu ustanovitve podružnice Zveze Jug. Žen in Deklet.

Naj se nobena ne izgovarja, da nima časa ali sredstev — dolžnost nas vseh je, da sodelujemo in doprinasmo tudi žrtve na en ali drug način. Slovenke v Ameriki ne smejo zaostati za svojimi sestrami v domovini, one so toliko bolj poklicane, da izpolnijo svojo narodno dolžnost. Sredstev in zmožnosti nam ne manjka, pokazati moramo samo odločno voljo in neupogljivo energijo.

Zavedajmo se, da moramo tudi slovenske žene v tujini storiti vse, kar je v naši moči, za dosego tega, kar je najbolj potrebno za obstoj našega naroda. Ako bomo to izpolnile, potem nam bo tudi toliko slajša svoboda v naši neodvisni in zedinjeni narodni državi.

Naprej za Zvezo Jug. Žen in Deklet v Ameriki!

Slovenka.

Little Americans
Do your bit

Eat Corn meal mush-
Oatmeal-Corn flakes-
Hominy and rice with
milk. Eat no wheat cereals.
Leave nothing on your plate.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

Dopisi.

Whitney, Pa.

Sicer mi bolj pristaja kramp in lopata kot pero, ali vseeno hočem po svojih skromnih močeh popisati tukajšnje razmere.

Dela se vsak dan, ali zaslužek je vsled sedanje draginje bolj pice.

V tukajšnji bližini so tri naselbine, in sicer Whitney, Baggaley in Hostetter. Imamo štiri družstva, ki pripadajo raznim zvezam in jednotam. Do sedaj smo navadno obdržali društvene seje in včasoma tudi veselice pri rojaku Antonu Hauserju, za kar smo mu za njegovo dobroto in pritrvalnost dolžni zahvalo, ker nam je prepustil svoje prostore.

Zdaj pa smo prišli do preprečanja, la nam je treba lastnega narodnega doma, zato je bila tudi šga maja sklicana izvanredna seja, da smo se pogovorili o tej preporisti stvari. In res, prišlo je precej rojakov in sobratov od vseh slovenskih društev treh naselbin.

Sklenilo se je, da si postavimo svoj narodni Dom, ali dvorano. Zemljišče smo kupili za par sto dolarjev, torej temelji je postavljen. Pot imamo začetano in smo skoro vsi za to prekoristno stvar, razun malih izjem. Toda, dragi rojaki, na te vrste ljudi se ni treba ozirati. Res je, da vsak težko pogreša svoj težko prislužen denar, ali, dragi rojaki, vsak naj ima vedno v mislih, da bo to nam vsem v korist in morebiti celo tistim, ki so proti svoji volji ter proti volji našega tako kruto zatiranega naroda v strelnih jarkih in ko bo ta avtokracija premagana, bo marsikateri prišel sem k svojemu bratu, očetu ali sinu.

Vsakemu takemu bo Narodni Dom koristil. In kadar bo kateri rojak šel mimo poslopja, na katerem se bo bliščalo ime Slovenski Narodni Dom, se bo s ponosom obrnil na ta napis.

Zato pa, rojaki in rojakinje, pritrvalno naprej in podajmo si roke k skupnemu delu. Otrsimo se vsega, kar bi moglo nasprotovati tej prekoristni stvari. Malo skupnosti, pritrvalnosti in dobre volje, pa bomo imeli stavbo, kateri bomo s ponosom lahko rekli, da je naša.

Pozdrav vsem zavednim rojakom in rojakinjam.

J. D.

Chicago, Ill.

V Chicagu mnogo Slovencev čita Vaš list. Tudi poznam nekaj rojakov, ki ne čitajo drugega lista nego "Glas Naroda". Zato pa prosim cenjeno uredništvo, da priobčite sledeče vrste, ki bodo zanimale vsakega rokaja, naj živi v še tako oddaljenem koncu našega velikanskega mesta.

V mesecu juniju letos bomo Slovence v Chicagu praznovali 20-letnico obstanka fare sv. Stefana. In to slovesnosti hočemo praznovati na kolikor mogoče slovesen način. V nedeljo 2. junija bomo imeli cerkevno pobožnost, pri kateri bo glavna oseba Rev. John Plevnik, ustanovitelj naše fare in sedaj župnik v Jolietu. Razum tedaj, kar bomo v cerkvi videli in slišali, bomo pa 20letnico praznovali s prireditvijo cerkvenega bazarja v Hoerberjevi dvorani na vogalu Blue Island Ave. in 21. St. Ta bazar se bo vršil osemkrat, in sicer štiri prve sobote v juniju (1., 8., 15. in 22. junija) zvečer; razun tega pa tudi štiri nedelje v juniju (2., 9., 16. in 23. junija), in sicer ob nedeljah popoldne in zvečer. Bazar in domačo zabavo bomo priredili zato, da bo naša cerkev ob svoji 20letnici dobila nekakšen dar, to je, da bomo odplačali nekaj dolga na cerkev. Do sedaj smo od radodarnih rojakov dobili že mnogo dobrotkov najrazličnejše vrste, katere bomo izrezali ali pa na dražbi prodali. Prav vsakdo lahko izprosi od svojega trgovca, s katerim kupuje, kakšen dar. To so že stori skoraj vsi v okolici cerkve stamujoči Slovenci in isto prosim tudi oddaljene rojake, naj storijo v prid cerkvi kakšen korak, naj pri trgovcu izpregovorijo kakšno besedo.

Igrala bo slovenska godba. Vstopnina za enkrat je 25c, za štirikrat 50c. Razume se, da k zabavi in bazarju je povabljen vsak rojak, četudi ne spada k naši cerkvi. Vsakdo je dobrodošel, da se le mirno in dostojno vede. Le takih ne maramo, ki bi namenoma prišli delat nemir ali sejati prepir.

Torej na svidenje v mesecu juniju ob naši 20letnici, kličem vsem našim rojakom v Chicagu in rojakom iz sosednjih naših naselbin Joliet, Waukegan, South Chicago in od drugod!

Rev. Anton Sojar, župnik

Jugoslovanska**Katol. Jednota**

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. B. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yda, Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Vai dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
ostralo.

Družveno glasilo: "GLAS NARODA".

Albia, Iowa.

Dasiravno sem že dve leti tukaj, vendar se nisem videla dopisa iz naše naselbine. Tudi zdaj nimam kaj veselega poročati. Dne 30. marea se je anoj 3 leta stari sinček ponesrečil. Ves dan je bil vesel in zvečer je šel s svojim starejšim bratom pod hišo po jajca.

Tam pa so bile spravljene stare patrone, katere je siromak dobil v roke. Vrgel jih je na tla in jih teptal s čevlji. Kar naenkrat ena patrona eksplodira in odleti na ravnost v oči. Ubogi siromak je bil takoj ves krvav in iz oči mu je tekla kri, po obrazu, po rokah in nogah; bil je ves krvav. Takoj smo poklicali zdravnika; ker je pa bila noč, mu ni mogel pogledati v oči, ki so mu zatekle, da je imel kot dva oreha. Domači zdravnik je 9 dni hodil v hišo in vsak dan je bilo slabše. Devet dni je imel v očesu drobce patrone. V kotu je bilo oko prerezano; otrok je oslepel na obe očesi, ki sta bili poraseni z belo mreno, tako da je zdravnik nad njih obupal. Rekel je, da je najbolje, da ga prepeljemo v bolnišnico. Morala sem se, rada ali nerada, vdati ter sem ga sprenila v bolnišnico, ako sem hotela imeti še zdravega otroka.

Ihvala Bogu, zdaj je otrok zdrav, daval je bil prej popolnoma slep. Stalo me je res \$140, pa nič za to, samo da je otrok zopet zdrav. V bolnišnici je bil samo dva tedna in ga je zdravil dr. Germ. Lahko rečem, da je ta zdravnik najboljši zdravnik za oči.

Očetje in matere, varujte svoje otroke pred kakim razstreljivom, kajti s tem se boste obvarovali skrbni in stroškov.

Dne 15. maja je šla Franciska Rožane, omožena Turšič, ki je doma iz Mrtnjaka pri Cerklju, v bolnišnico na operacijo. Zdravnik, ki ji je nasetoval, da naj gre v bolnišnico, ji ni dal posebno veliko upanja, zato pa sva se obe jokali, ko je odhajala. Operacija je bila zelo nevarna, kajti poleg druge napake je imela tudi čreva prirascena k rebrom. Pri odhodu je rekla, da gre v kliniko in da se ne bova več videli. Pa mislim, da se bova kmalu videli.

Danes je binkoštna nedelja in padala je toča kakor oreh debela. Tukaj smo tri farmerske družine. Vsaka se ukvarja po svoje; nekateri farmer imajo svoje kmetije, drugi pa je v najemu itd. Eden ima 40 akrov, drugi 20, jaz pa imam v najemu 10 akrov, pa se že preživimo. Zdaj letina lepo kaže. Če ne bo suše in kake večje toče, bomo mnogo pridelali. Ubijati se moramo in truditi za žive in mrtve. Dobivamo pa slabo kromuzno moko, ki je zelo ostrpa po ustih, posebno meni ne prija, ker nimam zob. Samo krompir je poceni; kakor sem slišala, stane bučelj krompirja 50c. Ako je pa res

tako, ne vem, kajti kupila ga nisem, ker ga imam še vedno dovolj, da bo prišel novi.

Frances Ceglar.

Videl sem srečo...

Sama je obstala noga. Skozi visoko železno ograjo, deloma ovito z zelenjem, na katerem so v lah-nem vetru poznavali nežni evetovi, sem se zagledal v vrt in v krasno sliko sredi vrta, vredno čopiča velikega umetnika.

Ob robu dolge, bmetniško urejene gredce so stale same lilije, bilka ob bilki. Vse so bile v najlepšem cvetu. Cistejša od novo padlega snega je bila čudežna belina evetja. Vzradostiti se mora oko, ko jih ugleda, tako so lepe in nežne, vzradostiti se mora srce!

Ob gredi in ob lilijah je stopala živa lilija, belo oblačena deklica, štirinajstletna morda, morda petnajstletna. Solnce je sipalo snopce zlatih žarkov na njene kodre. Zazdelo se mi je, da žari svetniška gloriola okoli drobne glave.

Polagoma je stopala od evetke do evetke. In vsako je prijala in objela z obema malima, belima rokama, ki sta bili suhi kakor dehteč, prelep evet. Videl sem jasno, s kako nežnostjo se jih je dotikala, kako ljubeče jih je objenala z belimi, nežnimi prstki. Sklonila se je k slednjemu evetu, ne enega ni prezrla. Vse mlado, mehko lice, belo kakor lilije same, ji je ževalo od tilne sreče in lepe srčne radosti.

Na balkon vile je stopila visoka, še mlada gospa.

"Pepina, pridi gor!"

Deklica je okrenila glavo proti hiši, ne da bi izpustila evet, ki ga je ravno držala.

"Mamica, malo me še pustite, lepo prosim. Kaj ne, mamica, da smem še malo ostati? Tako krasno je tukaj!"

"Pa kmalu pridi!"

"Pridem, mamica, Lepa vam hvala!"

In oči so se ji spet zaplule čez lilije, njene sestre. Bolj sem čutil nego videl, kako jih je božala in poljubljala z radostnim pogledom, božala in poljubljala jih s srečnim smehljajem.

Ko sem odhajal dalje svojo pot, mi je bila duša polna ene tople, lepe misli:

"Glej, videl sem srečo, ker sem videl — nedolžnost..."

Ksaver Meško.

Pri spahnenju in zdrobljenju
vdrnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Vrabi se 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra

35c. a 65c. v lekarnah in naravnost od
P. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Nemške grozovitosti v Srbiji

Cinično priznanje nekega nemškega pisatelja.

(Prevedeno iz "Die Schaubuehne", 4. januarja 1917.)

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

"Die Schaubuehne", mesečna politična, umetniška in ekonomska revija, je priobčila v svoji številki z dne 4. januarja 1917, nad podpisom Oskara Maurus Fontana, nem. pisatelja ter rezervnega častnika v nemški armadi, ki je spremljal nemške čete v Srbijo, naslednje poročilo one vojaške ekspedicije. Poročilo ne potrebuje nobenega komentarja.

Na bojnem polju se proglašajo vojaške obsodbe na zelo sumaričen način. Skoro nobene uvodne preiskave ni ter nista navzoča niti pravdnik, niti branilec. Jetniki stojijo vedno svojimi sodniki sami ter čakajo na sodbo, ki more biti le **prostost ali smrt**.

Nikake zaporne kazne ni, nikakega vklepanja v verige in sodbo se proglasi na prostem ter od sodnika, ki ponavadi poveljuje polku.

Izstrelek bo morda sodnika v času ene ure izpremenil v maso raztrganega mesa in kosti in vsled tega usoda obdolženega moža sploh nikake važnosti v tem izgubljenem kotu sveta, kjer hiše navidez spe, obdane od preostrih kupov sena, ki so videti kot da so obstajali skozi stoletja. Nikdo ne izgovori besedice zanj ali proti njemu. V dveh minutah je obdolženi pozabljen in naj je še vedno živ in smeje se ali pa iztegnjen na tleh, z udi, otrplimi v smrti. Hodi se po njem ter ga mečka kot kako nadležno mrčes. Ne traja dolgo in njegova usoda ne zanima nikogar.

Njegova mati, njegovi otroci, njegov oče, njegov bratje, njegova farma — vse to je šlo, še predno ima človek čas misliti na to, še predno celo obsojeni mož sam spozna to.

Nekega jutra sem videl mladega kmeta. Neki stotnik ga je potiskal prijazno pred seboj kot da gre z njim na rekvizicijo kupa sena. V tem prizoru je bilo nekaj, kar je človeka pretreslo. V očeh tega mladega moža je bil pogled kot ga nisem še nikdar prej videl in vsled katerega sem se vpraševal: — Kaj se godi tukaj?...

Stotnik in mladi kmet sta izginila. Par sekund pozneje sem slišal strele iz puške. Povpraševal sem in rekel se mi je, "da je bil ravnokar ustreljen neki mlad četaš katerega se je ujelo tukaj tekom presenetilnega napada".

Bil je mladi mož, katerega sem ravnokar videl in še le potem sem razumel, kaj je pomenil oni nepopisni izraz v njegovih očeh: bila je smrt, ki sem jo čital tam.

Par dni pozneje, tekom nekega marša, smo prišli do hiše, ki je gorela. Bil je signal. — Šrapneli so deževali na nas. Vojaki so pogasili ogenj ter spravili na dan tri ženske ter nekega starega moža, katerega so našli v bližini ognja. Obdolžilo se jih je, da so zanetili v hiši ogenj. Odgovorili so: — Ne!

Reklo se jim je, naj priznajo. Rekli so: — Mi nismo storili ničesar. Naša hiša je, ki gori. Drugi so jo zažgali.

Nato se jih je vprašalo: — Koliko srbskih čet je šlo tod mimo? Odgovorili so: — Mi ne vemo!

Majord je rekel: — Ustrelite jih!

Čete so se vstavile. Zrli smo, kot brez sape, na to žalostno. Mi smo tako mladi za vojevanje. Nikdo ni povedal tem starim ženskam v njih domačem jeziku, kaj se bo zgodilo z njimi. Razumele pa so ter povesile svoje oči nalik živali, ki pričakuje usodnega udara. Nikdo ni protestiral. Njih telesa pa so se za trenutek stresla.

One niso mogle vrjeti tega, niso razumele tega in njih pogledi na levo in desno so iskali ešitve, nekega čudeža. Počasi so odkorakale in noge so se vlekle za njimi. Pred obsodbo so se ozrle presunljivo na nekatere izmed nas, z nemim pogledom brez solza, ki je bil tako presunljiv, da smo bili prisiljeni povesiti oči.

Nato pa smo čuli pok pušk...

Pol ure pozneje so se vojaki vrnili z nekega poizvedovanja ter privedli s seboj nekega starega kmeta in njegovega sina, sedemnajstletnega mladeniča. Nekeč in neke je sta streljala na Avstrijce, vsaj dolžilo se jih je, da sta storila tako. Odgovorila sta z ošabnim izrazom: — Ne! — in nato vstrajala pri tem zanikanju. Vprašalo se jih je: — Kaj vesta o Srbih? Koliko jih je šlo po tej poti?

Odgovorila sta: — Ne veva ničesar! Nikogar nisva videla!

Majord je ukazal: — Ustrelite ju!

Oče, ki je stal s povešeno glavo, je v trenutku, ko je čul povelje, obrnil svoje oči proti sinu, ki je stal na levi strani. Sin je napravil isto kretnjo proti očetu. Oči obeh so se srečale in poslovala sta se drug od drugega. Solza je za trenutek zablestela na zenicah, ki so se razširile, dokler niso bile videti kot da so napolnile celo oko. Pogled sina je postal nato bolj energičen.

— Ne morem umreti, — je zakričal. — Star sem šele sedemnajst let. Jaz imam še petdeset let življenja! Bežati hočem! Bežati hočem!

Oče je molil in prosil ter se oziral na svojega sina. Ustrelite ju!...

Kdo bo poveljeval strelnemu oddelku? Kdo bo oddal strele? — Nastal je dolg molk. Nato se je nekdo spomnil na prostovoljca, ki je izjavil, da bi rad ubil prostovoljce

s svojo lastno roko. Jaz ga zelo dobro poznam. Svoje žepe ima polne ljubimskih pisem, katere čita svojim tovarišem in drugi sveženj takih pisem ima v svojem telečnjaku. — Odšel je z dvema vojakoma, da izvrši svojo nalogo.

Sin je korakal precej pogumno, dočim je oče komaj vlekel svoje noge. Šli so po obronku navzdol ter stopili v neko koruzno polje. Moj Bog, kako dolgi se zdijo človeku trenutki! — Neki mehkosrčni poročnik, ki je žaloval za svojo materjo, je nervozno menceal s svojo roko, prijel za deblo nekega drevesa ter pričel pobirati mehanično osušeno listje, ki je ležalo na tleh.

Salva in na to druga. — Še vedno se mi zdi, da vidim čudni pogled starega očeta. Pozneje sem izvedel, da je mladi človek skušal pobegniti. Spremistvo pa je bilo takoj za njim in on se je udal. Stari mož ni mogel stati na svojih nogah. Vojaki so ga morali ustreliti ležečega.

Nekaj mesecev pozneje se je privedlo dva jetnika, o katerih se je sumilo, da sta komitaša ali četaša. Oba sta bila stara moža. Eden njih je bil vojak v rezervi. Nosil je res obleko kmeta, a njegova vojaška čepica, čudne oblike in živalne barve, je kazala, da je — vojak. Mogoče je, da je tudi on pred uro časa streljal na nas. On pa je vojak in vojni jetnik. Njegovo brezizrazno oko je hitelo od osebe lo osebo, srečno in zaupno. On je rešen...

Drugi pa je najbrž ropar. On je prosil, prisegal, a imel je prekanjen pogled in prav kot da ni njegova glava na tehtnici je barantal zanjo prav kot da je nekaj, kar ima na prodaj.

Rad bi mu zaklical: — Vaša glava je na tehtnici!

Postal je zmešan v svojih izjavah, vedno bolj in bolj odpora in stem je vznemiril vsakega. Konečno je bil obsojen, da se ga obesi. Obstal je pred nami v svoji divji jezi, brez vrlinje suknje, oprijemajoči se svoje odeje, simbola življenja v teh deželah, kajti v njegovih gorah zmrzne lahko človek do smrti v hladnih nočeh, če je brez te odeje. Obstal je s svojim prekanjenim obrazom kmeta, s staro glavo, slično glavi ptice-roparice. Prisluskoval je besedam, katerih ni razumel, a čital njih pomen na ustnicah, v očeh in na rokah onih, ki so ga nagovarjali.

Njegovo telo se je streslo in s kretnjo, ki je razodela vse, je vrgel, ne, spustil svojo odejo, svoje edino premoženje, ki je postalo naenkrat nepotrebna navlaka. Ganljivo je bilo videti to edino kretnjo življenja, ki sprejema — smrt... To je njegova smrtna agonija. Odeja, ležeča na skalah ob njegovih nogah, ga ne bo nikdar več krila.

Kje pa je narednik? Tam prihaja. Narednik je Dunajčan, ženski brivec. Že je preiskusil svojo roko z obešanjem ljudi. Njemu se bo poverilo nalogo te eksekucije. Srb nam je obrnil svoj hrbet. Odšel je z možem, ki bo končal njegovo življenje. Pel je svojo lastno smrtno pesem. Korakal je vedno bolj in bolj ponosno ter šel vedno bolj pokončno ob vsakem koraku.

Dvesto korakov je od nas oddaljen, v bližini nekega iveresa, a še vedno poje naprej. Vsakdo je zrl nanj skozi poljsko kukalo. Kar se tiče mene, sem obrnil svojo glavo vstran. Mislil sem si: — O človek! O človek! — Spomnil sem se, kako nam je narednik pogosto pripovedoval pri mizi o ženskah, kojih lase je uravnava, o njih negleženih, plavih laseh, črnih laseh in drugih. Videl sem njegove roke v njih mehkih, svili sličnih kitah in iste roke so polgale sedaj vrv krog vratu človeka...

Končano je. — Poljska kukala so se povesila. Kolona je nadaljevala z maršem. Vrgel sem pogled na ono drevo. — Srb, kot da se naslanja na drvo, je stal pokonci, trd in njegove noge so se dotikale odeje, ležeče na kamenu, — še vedno gorke, a izgubljene, brez namena in nepotrebne.

Zemljjojedci

Obče je znano, da so uživali posamezni narodi za časa lakote travo ali celo zemljo. Seveda se ni šlo v takih slučajih za prehranjevanje, temveč za prevarjenje želodca, katerega so napolnili raznimi tvarinami v upanju, da prežene vsaj začasno moreči glad.

Uživanje zemlje predstavlja v mnogih slučajih tudi bolezen ali slabe razvade. Mnogokrat se opaža posebno pri ženskah in otrocih, da radi uživajo razne predmete in da glodajo z zobmi les ali kamenje, ali da uživajo kake vrste prst. Povsod se najdejo osebe, katere s slastjo pojedó vsaki kos krede ali pa glodajo zid. Take osebe so podvržene bolezni na krvi in v telesu je torej uživanje zemlje ali katere druge snovi pripisovati bolnemu organizmu.

Veliko gostejše kakor pri nas, pa se opaža ta navada pri narodih v južnih krajih, posebno v tropičnih deželah. Vročina razkroji kri in v telesu se zaredé črvi, makar dobi bolnik nepremagljivo nagnenje do uživanja prsti. Pri raznih primitivnih narodih vročih krajev se je razširila navada uživanja zemlje in se popolnoma udomačila. Največkrat se gre tukaj za uživanje takozvane "infuzorije" prsti, katero uživajo vsi člani teh naravnih narodov kot hrano, kar se ne more smatrati za bolezen.

Na otokih Java, Sumatra in v nekaterih indijskih pokrajinah uživajo prebivalci neke vrste zemljo, katero zgnetjejo popreje v testo, nakar dobi rumenkasto barvo in se imenuje "Andestuff". Čajih primorano preživeti sestralo in z zemljo. Vpotev je prišla vanjem zemlje celo verski obredi. Sicer pa je uživanje zemlje ve-

Značilno slovo

(Drawn by F. Matania for the Sphere, London, Copyright in the United States by the New York Herald Company)

Obče znano je, da so pred nekaj leti prodajala neke vrste belorumenasta mastna zemlja kot hrana. Isto je še danes v navadi po nekaterih krajih južne Italije. Stari spisi nam pripovedujejo, da so kupovale plemenite dame na Španskem in Portugalskem neke posebne vrste ilovice kot delikateso, ki je prišla na mizo bo-

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovatelja dobiva zaupanje in poslovanje pri kupeih. Zdaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavliali naraščanju cen vseh potrebnih in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni moglo izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majhnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepiral o učinkovitosti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklina in po vdrgavanju nudi, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPUREIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
ia 1903 v Calumet,
Michigan.Inkorporirana 11. junija
1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALITZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELICH, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMRICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 208 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.
Denarne pošiljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.
Prošnje za novo pristopilo članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefaneck, 208 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.
Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

IZ URADA SLOVENSKO HRVATSKE ZVEZE.

Seja glavnega izvršujočega odbora, dne 4. aprila 1918.

Prisotni odborniki so sledeči: glavni predsednik, Frank Gregorich, glavni tajnik, Anton Geschel, pomožni tajnik, Math Ozanich in glavni blagajnik, Vincent Arbanas.

Predsednik otvori sejo ob tretji uri popoldne. — Čita se zapisnik prve seje, se odobri in podpisuje.

Odobrena posmrtniška podpora:
Katarina Babich, članica dr. št. 10, Calumet, Mich., soproga Toma Babich, zaostala svota \$100.00.

Odobrena poškodba:
Joe Krznarič, član dr. št. 13, za operacijo kile, Rupture, \$50.

Odobrena bolniška podpora:
Dr. št. 1: Math. Mihelelich, John Stare in John Kesner.

Dr. št. 6: George Stimac, Frank Toljan.

Dr. št. 7: Ignac Pucel, Frank Miklaulich, Math Gasparich in Joseph Leben.

Dr. št. 8: Marko Brnas.

Dr. št. 9: Peter Tomac, Stanko Abramovich, Josip Briski, John Mihelelich, George Mihelelich, Roko Mihelelich, Anton Stimac in John Rapinae.

Dr. št. 10: Katarina Turk.

Dr. št. 11: Margaret Lokner, Ana Nosan.

Dr. št. 13: Joseph Krznarič, Mike Rončević, Tom Mesieh.

Dr. št. 14: George Kosanovich, odobrena podpora do 1. aprila.

Tom Brozovich, John Grgurich, Vinko Bolf se izplača do 30. marca.

Stive Jakovae, glavni odbor mu odobruje podporo do 15. marca.

Dr. št. 16: Ana Mamula, Marija Jotich.

Dr. št. 19: Ilija Danenlovich.

Dr. št. 20: John Zoretich, Joe Kralj.

Dr. št. 21: Frank Pajmich.

Dr. št. 22: John Jurajevich, Anton Pavcehich, Stanko Dobrich.

John Krznarič, Alois Vukelich, Nik Milakovich, Nik Gerovats.

Dr. št. 23: Joseph Staidohar, Mat. Spratzer.

Dr. št. 24: Tom Sporehich, Grga Vukelich, Joseph Bukovich, Lovrene Biondich.

Ne odobrena bolniška podpora:
Mike Cenehich, član dr. št. 9, ker ni bolniška nakaznica potrjena pri društvu, se odbija za druge seje.

George Kosanovich, član dr. št. 14, bolniška nakaznica dokazuje, da se je dotični prijavil zdravim 1. aprila; se ne more nadalje odobriti.

Razni stroški odobreni:
Hong, Con. Elect. L. Co., \$1.00; Mich. State Tel. Co., \$2.00; Kevven Printing Co., \$8.75; A.B.B. Landis, za Valuation, \$51.00; Mike Borgo, najemnine, \$10.00; Calumet News Co., tiskovine, \$12.25.

Razni predlogi:
Brat Arbanas predlaga, da se assessment za mesec junij pošalje po 20c, za stroškovni sklad in se izpusti iz poškodbe. — Se odobri. Pošalje se pa še za junij, kot to pravila zahtevajo.

S tem je dneveni red seje izvršen, in predsednik zaključni sejo ob šesti uri zvečer; seživa bodočo za 4. maja 1918.

Math. Ozanich, zapisnikar.

KITAJSKI TOBAK V AMERIŠKIH CIGARETARH.

Vedno večje pošiljanje južno-prvi četrtini leta 1918 znaša 125 kitajskega tobaka v Združene države, ki ga je bilo opaziti tekmo leta 1917, se je nadaljevalo v vedno rastoči meri tudi v sedanjem letu ted je dosti vzroka za domnevanje, da se bo s trgovno nadležaljo tudi po končani vojni. — Se rabi pri izdelovanju cigaret in Normalno je dobiti kitajski tobak sicer pomešanega z domačim to za sorazmerno veliko nižjo ceno kot pa turški ali orientalski tobak, na katerega mesto je stopil sedaj kitajski. Pošiljatelj tobaka v Združene države skozi Hongkong v preteklem letu se je enilo na \$161.474, v primeri s \$110.994 leta 1916 ter \$35.574 leta 1915.

Pred vojno je bilo pošiljanje kitajskega tobaka v Združene države omejeno na tobak, katerega so kadili Kitajci, živeči v Združenih državah. Urednost eksporta v

Po visokih Alpah in nizki Lombardiji

Spisal Janko Mlakar.

Vodnik je začel nato nekaj čez katoli od "dieci lire", a jas se nisem hotel več z njim pogajati ter sem šel iz sobe. Jezilo me je, da je stavil tako nesramno zahtevo, ko je bil vendar že plačan za celotno turo. Da bi pa vodnik ne mislil, da hočem za njim stopinje pobirati, sem odšel iz Lipskega doma takoj, ko je bila ena proč.

Medtem se je že namreč nekoliko zvedrilo. Dež je ponahal in megla so se toliko razkadile, da so se videli razven Adamella vsi vrhovi, ki obdajajo Madronsko ledeno morje. Mahnil sem jo torej kaj urno po ozki, komaj vidni stezi, ki vodi za hišo precej strmo navzgor. Čez dober četrt ure sem stopil že na sneg. Ker sem imel jako natančen zemljevid s seboj, se nisem nič bal, da bi zašel. Jaki čudno se mi je pa zdelo, da nisem našel nobene, niti najmanjše sledi od hribovcev in vodnika, ki sta jutraj morala tudi hoditi.

Mislil sem že, da sem malo zašel, ko zagledam pred seboj majhen kotel in v njem par jezere. Bil sem že 2661 metrov visoko in ničeno jezere (Lago Seuro) z malimi ložami krog sebe mi je pojasnilo, da sem na pravem potu.

Nad kotlom se počine vedno bolj kopicijo in se naposled združijo v smelen vrhu, ki se imenuje po jeziru v svojem vznožju. Corneo del Lago Seuro (3164 m), S. Cimo di Presena (3069 m) je zvezan s silno razoranim grebenom, ki se pa tik pod omenjenim vrhom zniža do 3011 m. To sedlo imenujejo sedaj Passo di Presena. Pred menoj se je namreč odprl velik, ne preglobok kotel, ki je, rekel bi kar posajen z večjimi in majhnimi jezerci.

Slišali smo že, da moraš po Adamellovem kraljestvu kar paziti, da ne telebiš v kako jezere. Toda tako ljubkih gorskih jezer, kakor so Presenska (Laghi di Presena), ki si v njih Presenski ledenik ogleduje svojo belo obleko, pač tudi tu ne najdeš zlahka. Šest jih je vseh skupaj. Tri obdajajo ledenik v pojamešen ter mu oblikajo vznožje. Ostala tri se pa vrste skoraj v ravni črti do škrbine del Paradiso. Srednje jezero, ki je največje, leži tek pod temnimi stenami razoranega Castellacciovega grebena (3028 metrov).

Na njegovem bregu sem sedel celo uro, zrl na mirno vodno gladino, na strme stene ter se prepustil popolnoma občutkom, katere mi je zbujal mir, ki vlada v tej samoti. Toda treba je bilo misliti na odhod: kajti popoldne se je že nagibalo, a bil sem še vedno 2600 metrov visoko. Predno se odpravim, pogledam še enkrat na ledenik. Tu zagledam nenadoma na belem sedlu temno postav. Bil je vodnik. Takoj sem glasno zaukal, da bi ga opozoril nase. Toda mož očitno ni maral za mojo družico. Mesto da bi se bil popeljal po snegu do jezera, jo je mahnil pod steno Cornea del Lago Seuro in je kmalu izginil v skalovju.

No, jaz nisem posebej zaloval za njim, marveč sem se napotil proti Monticellijevemu sedlu. Onstran zadnjega jezera dospem na dosti široko, s prodrom posuto škrbino, odkoder zagledam pod seboj globok jarek, v daljavi pa kosček Tonalske ceste. Stvar mi pa ni bila popolnoma jasna. Kajti jarek se mi je zdel zavrt proti severovzhodu, dočim sem se jaz moral držati severozahodne smeri, ako nisem hotel delati prevelikega ovinka. Na zemljevidu sem namreč videl zarisan neko škrbino v Monticellijevem grebenu, skozi katero sem upal priti na cesto že blizu Ponte di Legno. Poiskati sem si torej moral dotično škrbino.

Ker mi ni kazalo delati velikih ovinkov okrog jezer, splezam urno po lahkih skalah na greben. In ni mi bilo žal. Na levi sem namreč zagledal globoko zarezo, pred seboj pa krasno zeleno ravan in sredi nje belo Tonalsko cesto. Urno se ozrem še enkrat na jezera in strahovito razpokani jezik, ki ga izteguje Presenski ledenik globoko v dolino, potem se pa začnem spuščati po dosti strmih pečinah v škrbino. Neki gladki steni se umaknem proti zadnjemu jezeru in kmalu nato stojim pred enim kažipotom, ki sem ga videl na "poti" od Lipskega doma do Tonalske ceste.

Ta prijatelj vseh hribovcev, ki potujejo brez vodnika, me pouči, da stojim na Rajski škrbini nad menoj. Urno odločim nahrbtnik in jo udarim nanjo. Lotil sem se je pa od severo-zahodne, ledene strani. Ker je na tej plati strmina zelo velika, sem se moral oborožiti celo z drezami, da mi ni bilo treba sekati preveč stopinj. Razgleda sicer nisem imel posebnega večjega kakor s sedla, zato

sem pa spoznal, zakaj nisem našel med potjo nobene sledi.

Ko sem namreč na vrhu ozrem proti Adamelli, zapadim v vznožju sten Cigolona leži človeško postavo, v kateri sem s pomočjo daljnogleda spoznal vodnika zednjene Italije. Ko bolj natanko ogledujem okolico, uvidim takoj, da je mož svojega gospoda vodil popolnoma drugod, nego sem hotel jaz. S sedla sta najbrže šla globoko doli v Val Ronchina, od tod sta pa prišla im stezo, ki vodi iz planine Bedole do Lipskega doma. Na ta način sta se ognila sitnega dela, ki sem ga opravil jaz v kotlu jezera Lago Seuro.

Ker nisem hotel, da bi me vodnik prehitel, sem splezal po skalah navzdol. Ker ga je še pokrival debel sneg, sem se tuintam se precej prijetno vozil. Radoveden sem bil, če bom zadel v dnu na stezo laškega planinskega društva. Toda zaman sem napenjal oči. Moral sem se torej zopet zaupati zemljevidu. A komaj sem storil nekaj korakov, sem začuden obstal. Pred menoj se je namreč odprl velik, ne preglobok kotel, ki je, rekel bi kar posajen z večjimi in majhnimi jezerci.

Slišali smo že, da moraš po Adamellovem kraljestvu kar paziti, da ne telebiš v kako jezere. Toda tako ljubkih gorskih jezer, kakor so Presenska (Laghi di Presena), ki si v njih Presenski ledenik ogleduje svojo belo obleko, pač tudi tu ne najdeš zlahka. Šest jih je vseh skupaj. Tri obdajajo ledenik v pojamešen ter mu oblikajo vznožje. Ostala tri se pa vrste skoraj v ravni črti do škrbine del Paradiso. Srednje jezero, ki je največje, leži tek pod temnimi stenami razoranega Castellacciovega grebena (3028 metrov).

Na njegovem bregu sem sedel celo uro, zrl na mirno vodno gladino, na strme stene ter se prepustil popolnoma občutkom, katere mi je zbujal mir, ki vlada v tej samoti. Toda treba je bilo misliti na odhod: kajti popoldne se je že nagibalo, a bil sem še vedno 2600 metrov visoko. Predno se odpravim, pogledam še enkrat na ledenik. Tu zagledam nenadoma na belem sedlu temno postav. Bil je vodnik. Takoj sem glasno zaukal, da bi ga opozoril nase. Toda mož očitno ni maral za mojo družico. Mesto da bi se bil popeljal po snegu do jezera, jo je mahnil pod steno Cornea del Lago Seuro in je kmalu izginil v skalovju.

No, jaz nisem posebej zaloval za njim, marveč sem se napotil proti Monticellijevemu sedlu. Onstran zadnjega jezera dospem na dosti široko, s prodrom posuto škrbino, odkoder zagledam pod seboj globok jarek, v daljavi pa kosček Tonalske ceste. Stvar mi pa ni bila popolnoma jasna. Kajti jarek se mi je zdel zavrt proti severovzhodu, dočim sem se jaz moral držati severozahodne smeri, ako nisem hotel delati prevelikega ovinka. Na zemljevidu sem namreč videl zarisan neko škrbino v Monticellijevem grebenu, skozi katero sem upal priti na cesto že blizu Ponte di Legno. Poiskati sem si torej moral dotično škrbino.

Ker mi ni kazalo delati velikih ovinkov okrog jezer, splezam urno po lahkih skalah na greben. In ni mi bilo žal. Na levi sem namreč zagledal globoko zarezo, pred seboj pa krasno zeleno ravan in sredi nje belo Tonalsko cesto. Urno se ozrem še enkrat na jezera in strahovito razpokani jezik, ki ga izteguje Presenski ledenik globoko v dolino, potem se pa začnem spuščati po dosti strmih pečinah v škrbino. Neki gladki steni se umaknem proti zadnjemu jezeru in kmalu nato stojim pred enim kažipotom, ki sem ga videl na "poti" od Lipskega doma do Tonalske ceste.

Ta prijatelj vseh hribovcev, ki potujejo brez vodnika, me pouči, da stojim na Rajski škrbini nad menoj. Urno odločim nahrbtnik in jo udarim nanjo. Lotil sem se je pa od severo-zahodne, ledene strani. Ker je na tej plati strmina zelo velika, sem se moral oborožiti celo z drezami, da mi ni bilo treba sekati preveč stopinj. Razgleda sicer nisem imel posebnega večjega kakor s sedla, zato

sem pa spoznal, zakaj nisem našel med potjo nobene sledi.

Ko sem namreč na vrhu ozrem proti Adamelli, zapadim v vznožju sten Cigolona leži človeško postavo, v kateri sem s pomočjo daljnogleda spoznal vodnika zednjene Italije. Ko bolj natanko ogledujem okolico, uvidim takoj, da je mož svojega gospoda vodil popolnoma drugod, nego sem hotel jaz. S sedla sta najbrže šla globoko doli v Val Ronchina, od tod sta pa prišla im stezo, ki vodi iz planine Bedole do Lipskega doma. Na ta način sta se ognila sitnega dela, ki sem ga opravil jaz v kotlu jezera Lago Seuro.

Ker nisem hotel, da bi me vodnik prehitel, sem splezal po skalah navzdol. Ker ga je še pokrival debel sneg, sem se tuintam se precej prijetno vozil. Radoveden sem bil, če bom zadel v dnu na stezo laškega planinskega društva. Toda zaman sem napenjal oči. Moral sem se torej zopet zaupati zemljevidu. A komaj sem storil nekaj korakov, sem začuden obstal. Pred menoj se je namreč odprl velik, ne preglobok kotel, ki je, rekel bi kar posajen z večjimi in majhnimi jezerci.

Zato sem hitel po strmih skalah

Severova zdravila vedno dajejo
zdravje v družinah

Vaše zdravje

zahteva snaznost in natančno ravnanje pri vseh zdravniških predpisih in navseh. Da vam bo mogoče odstraniti marsikako bolečino, ki preži od vseh strani na vas kot hud sovražnik, bodite vsled tega vedno pripravljeni. Imejte vedno pri rokah

Severa's
Antiseptol.

To je izvrstno higijenično in antiseptično sredstvo, ki naj bi se rabilo sleherni dan pri izpiranju ust, pri grgljanju, pri izpiranju ušes, nosa, ali pri antiseptičnem izpiranju ran in otkov. To zdravilo vam hladi in leči bolester dele in srbeče izpahke. Navodila so označena na zavihku. — Cena 35c. — Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

navzdol, kar se je dalo. Podili so me tudi studenci, ki zajemajo menda svoje moči v jezerih ter se vlivajo v neštevilnih curkih čez pečine. Nekateri so bili namreč tako predzrni, da so iskali poti pri meni v rokavih, čevljih, da, celo za vratom. Ker nisem prijel take vodne družine, sem bil prav vesel, ko sem naposled dospel v dno stene, kjer sprejema studenec globok jarek v svojo strugo. Deloma po sneženem, deloma po skalovju dospem slednjič na zelena tla. Še dva, trije griči, potem četrt ure poti po travnikih in bil sem na gladki Tonalski cesti, ki veže Val di Sole s Camoniško dolino.

Tonalsko sedlo (Passo del Tonale, 1884 m) tvori državno mejo med Avstrijo in Italijo. Jaz sem stopil na cesto kake pol ure pod sedlom. Dogana (mitnica) ob cesti me je opomnila, da sem že na laških tleh. Ker nisem kadilec, sem šel kaj mirne ceste mimo.

Dva "leblartarja" sta ob cesti balinala. Bila sta tako zatopljena v svoje delo za varstvo in korist domovine, da me niti zapazila nista, akoprav se v mojih gorskih čevljih ne da hoditi tihotapsko.

"Ne, vama bi človek lahko ukradel dogano; gotovo bi jo pogrošala šele zvečer, ko bi bilo treba iti vanjo spat", sem si mislil in prav žal mi je bilo, da nisem imel v nahrbtniku par sto smodki.

Val Camonica je od sedla noter do Ponta di Legno prav malo obljudena. Le tupatam stoji kakaborna kočka na zelenih bregovih šumečega Oglija. Ob poletnem času je ta potok precej krotak. Kadar se pa do dobrega napojijo, kakor na primer spomladi, ko začne sneg kopneti, podivja kakor vsi pijanci, da ji struga ni zadosti široka. Takrat preplavi vsa ravan s svojimi mlečnobelimi valovi. Zato so v novejšem času zgradili cesto visoko gori nad njegovo strugo, da se ne more niti v največji jezi povzpeti do nje.

Dolgo, dolgo sem že tolkel po dolini navzdol, a Ponte di Legno se mi še vedno ni hotel pokazati. Gladka, a trda cestna tla so mi po enajsturni hoji iz Pinzola že začela presaditi in postalo mi je pri dobi dolg čas. Zato se začnem malo ogledovati okrog, bi-li zagledal kaj kakega človeka, kateremu bi ponudil drugično ter se malo uril v laščini. In res, sreča mi je bila mila.

Kmalu zagledam pred seboj drobiti po cesti dvoje deklet, ki se napol otročjih krilih. Ko ju doidem, ju prijazno pozdravim: "buena sera", nakar dobim iz ust obeh popolnoma nepričakovano odzdrav: "guten Abend". Ker sem po svoji dužbi navajen z nado nežnega spola v cerkev hoditi, sem se kmalu seznanil z ljubkima laškima stvarcema, ki dajeta tujcu na laški pozdrav nemški odzdrav.

(Konec prihodnjič).

Previdne gospodinjje

Imajo doma vedno eno steklenico
Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo sredstvo za vnetje pri reumatičnih
bolezni, prehladi, navstavljenju itd.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra

25c. a. f. v. lekarnah in naravnost od

F. A. D. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street. New York, N. Y.

FOOD
WILL WIN
THE
WAR

Kopanje v morski vodi v Londonu.

Humoristi so pred kratkim dodali seznamu vojnih grozot tudi dejstvo, da se prebivalci Londona ne morejo še nadalje kopati v morski vodi v svojih lastnih domovih. Dejstva glede tega slučaja se poročna v nekem listu naslednje: — Vse kaže, da je neka angleška železnica vzdržala skozi leta takozvano službo "morske vode". Za majhno svoto dvajsetih centov je dobavila vsakemu odjemalju veliko-posodo resnično sveže morske vode v kopalne vrhve ter je naslednji dan zopet vrzela dotično posodo. Sedaj pa se Londončani, ki se postavljajo, da so najboljši umiti ljudje na svetu, ne morejo več kopati doma v morski vodi, kajti železnica je prenehala radi vojnih razmer z dotično službo. Zadovoljiti se morajo torej s kopanjem v sladki vodi.

VINO IZ REGRATOVH ROŽ.

Vzemite en kvart regratovih rož in en galon mrzle vode; ko to zavre, naj se kuha do 20 minut.

Potem precedite in nato še enkrat skuhaite ter priložite na vsaki galon tri faute sladkorja ter po dva zrezani limoni. Potem vse skupaj kuhajte do pol ure.

Ko se je toliko časa kuhalo, se mora še enkrat precediti, nakar postavite na hladni prostor, da se ohladi.

Vzemite potem kosček kruha, postavite nanj kosček kvasa (angleško se imenuje yeast) ter pustite vse skupaj na vrhu te tekočine toliko časa, da kvas popolnoma izginje. Nato še enkrat precedite, to pa zaradi tega, da v vinu ne ostane drobtin od kruha.

Potem nalijte v galon ali sodeček ter pustite toliko časa odprto posodo, da mešanica neha vreti, nakar potem posodo zamašite. Navadno vre do šest tednov; ko neha vreti, je vino že gotovo za porabo.

Čim dalje stoji, toliko bolj močno in finejšje je vino. Ni pa treba tega vina zamenjati z drugim navadnim vinom.

Vino iz regratovega cvetja je zdravilno vino. Sme se ga piti v vsakem dnevnem ali nočnem času, toda zelo zmerno, ker je jako močno. Za dnevno uporabo kot zdravilno vino se ga ne sme več izpiti kot pol navadnega vinskega kozarca. Zmerno uživanje tega vina zelo koristi zdravju. Nasprotno pa nekupejo, ako se ga pije samo iz navade. Torej pozor in pazljivost! Uspeh vam je gotov.

Novice iz Milwaukee, Wis.

Louis Gelkowski je bil obsojen na \$25 v distriktnem sodišču, ker je v nekem saloonu rekel: Fantje, ki gredo v armado Združenih držav, so sami buni. Nimajo niti obleke in so preleni, da bi delali to so vedno lačni. — Ko ga je vprašal sodnik, s čim zagovarja to dejanje, je Gelkowski odgovoril: Bil sem nekoliko pijan! — No, zdaj se bo streznil!

Sodnik La Buy je napravil prvo poskušnjo s pomočjo psihopata pri sodbi prehitrega avtomobilskega voznika. Roman Ewonski, star 23 let, je bil obdolžen, da je vozil prehitro. Zdravniški izvedenec je pričal, da nima Ewonski več razuma kot desetleten otrok. Obsojen je bil, da mora prodati

svoj avtomobil ter na \$200, katere bo dobil nazaj, kadar doprinese dokaz o prodaji avtomobila.

Neki pek je bil obsojen na \$50 kazni, plačljive Rdečemu križu, ker ni mešal moke kot je predpisano od živilskega administratorja. Obenem je moral položiti varščino, in sicer ček za \$1000, kateri denar bo takoj zapadel, kakorliho bo še enkrat prelomil predpis za peke.

Neki drugi pek se nahaja pod \$250 enake varščine, da se bo držal predpisov živilskega administratorja.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializiran v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v zdravstvenih vseh vrstah boleznih.

Basturiranje krvi zdravi dr. prof. Brilja. Če imate monozlo ali mekurike po telesu, v uru, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite la listuši vsem bomo krl. Ne čakajte, ker ta bolezen se zališa.

Vse možne bolniške zdravila po najnižji ceni. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite la jaz vam ga bom soproj povrnil.

Mydrose ali vodno kilo zdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Boleni mekurja, ki povzročijo bolečine v križu in krčev v vseh tudi pri puščaju vode, zdravim s gotovostjo.

Nervozizem, trganje, bolečine, otekline, urtikacije, škrofa in drugo kožne bolezni, ki nastanejo valed nečiste krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno lažati.

Uredne ure: vsakdan od 9. ure sptred do 4. zvečer; v petkih od 9. sptred do 4. popoldne; ob nedeljah od 9. sptred do 4. popoldne.

S pošto ne dam. — Pridite osobno. — Ne pozabite ime in številko zdravim samo možke osebe.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila nastanejo v 5 dneh tdnih krasni gošti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kosti ali trganje v rokah, nogah in v križu, v oseh dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozebline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamelam za \$5.00. Pisite takoj po cenik, ki

Sin

(Nadaljevanje.)

"Kleči!" — zagrmí oče. — "Ob ljubi mi, da se ne boš od danes, od te ure več pečala z njim, da z njim tudi govorila ne boš!"

Hči se hoče okleniti očetovih kolien, ali on odstopi in reče:

"Obljubi!"

"Obetam", izpregovori ona.

"Vidiš, kaj visi tukaj na steni?" — reče on, kaže na puško, ki je bila nad posteljo obešena. — "Rajfana, ki je bil po njenih mislih edin kriv, da ni bilo v njeni hiši — ne, miru, miru, praznote, tišine je bilo še preveč — tistega veselopokojnega stanja, ki je kraljevalo doslej vedno na Smrekarjevem domu."

Neko nedeljo popoldne, ko so bili šli vsi v cerkev k nauku in je Smrekarica sama doma pri oknu sedela ter bukve vseh svetnikov in svetnic držala v roki, je videla Stefana mimo okna iti. Hitro ga pokliče v hišo.

Ko je stal pred njo, ga začne žena oštevatí in zmerjati, da more biti tako hudoben in brez pameti in premisleka združbo delati v družini, pa nevednemu dekletu, ki ga ne more nikdar dobiti v zakon, z nepremišljeno ljubeznijo težiti srce.

Dokler se mati Smrekarica hudi, ne odgovarja Stefan ničesar. Sedi na klopi in z eno, v ogel mize uprto roko podslanja glavo. Ko se žena umiri, izpregovori ona:

"Res je, mati, nepremišljena je ta ljubezen. Jaz nisem mislil, kaj bo iz tega, niti da bi kaj bilo, niti kaj bi utegnilo biti, nego..."

"Iz glave si jo moraš izbiti, pa je. On je rekel, da te ustrelí, če boš hodil še za njo."

"To me ne straši mati; meni bi ne bila velika izguba, če me zdej ustrelí ta ali ta. Tudi mi ne more nihče na svetu ukazati, da bi si jo izbil iz glave. Pozabiti je ne bom mogel, dokler bom živ. Tega vendar ne rečem, da se ne bi s poti umaknil, daleč strani; a ne zaradi očeta in sveta, temveč njej na ljubav. Vi ne veste in nihče ne ve, kaj sem trpel te dni, ko sem slišal, da ji je hudo in da sem jaz kriv tega barva, žalost je bila razlita po

Smrekarica je videla, da je Stefan težko zatiral solzo v očesu. To jo je precej omehčalo in dejala je: "Saj jaz ti ne rečem nič. Znam te, da si priden fant. Bog ve, kako bi bilo, ako bi šlo pri naši hiši po moje. Ali to sam vidiš, da k nam ne moreš priti, kaj znaš našega očeta. Jaz le ne vem, kako si mogel tako neumen biti, da si mu celo sam pripovedoval kaj takega ter ga vprašal, kar bi ti bila jaz bolj izlepega povedala! Glej, koliko sitnosti in nesreče bi se bilo odvrnilo! — Iz glave si pa lahko izbiješ vse, ako hočeš. Na svetu človek vse pozabi, samo greha ne lahko. Le pameten bodi in sosedje bomo, prijatelji med seboj zmerom, kakor da zdej."

"Zmerom. Do danes mi niste rekli žal besede. Bolelo me je torej, ko ste mi očitali toliko hudega, a zdej sem vesel, ker vidim, da ste dobri. — Jaz ne morem in se ne upam misliti, kako se mi izteče ta reč..."

"Tako se izteče, kakor se mora."

"Časih sem želel, da bi tega Vašega bogastva ne bilo nič, časih sem dejal, da bi se Franca le drugam ne mogla, naj jo jaz dobim ali ne, časih pa me popade, da me nim: Ni mogoče in ne sme biti, da bi jo dobil kateri drug. Tako mi vre po glavi, kaj hočem in vem."

"To ni prav: vsega tega ni treba misliti! Kako drugo si izberi, saj jih je dosti, ki te vzemo rade in lahko..."

"Ljudje govore" — reče Stefan dalje — "da jaz Vaše Franice iščem zaradi denarja, ki ga bo imela. Te je res, denar je lepa reč na svetu, jaz bi se ga ne branil, kakor se ga ne brani noben človek; ali smem povedati Vam, mati, in vsem ljudem, če tudi noče nihče vrjeti, jaz bi Vašo Franico vzel, ako bi ji tudi moral kupiti vse, v kar se obleče pred poroko."

"Le po umu delaj in ne sežaj, tjakaj, od koder ne dosežeš ničesar. — Zdej pojdi, ljudje bodo šli iz cerkve, nočem, da bi kdo vedel da sem govorila s teboj."

XVIII.

Ko se materino upanje, da bo s časom hči zopet vesela in živahna,

Ženske v vojni

CESARICA EVGENIJA — IN FRANCOŠKO-PRUSKA VOJNA.

Nekega dne v poletju 1914 je bil celi Pariz poln odmevov vojaške godbe in čuti je bilo ritmične udarce korakajočih nog. Francoške čete so korakale v vojni proti svojemu staremu sovražniku — Nemcu.

Na nekem balkonu, raz katerega je bilo videti korakajoče armade, je stala ovenela, mala stara ženska, zavita v pajčolan. Nikdo je ni opazil. Njene stare oči pa so blestele, ko je opazovala mino-idoče čete. Naenkrat pa so se uvela usta odprla in vskliknila je na glas v prekipeljavem veselju:

— To je moja osveta! To je, na kar sem čakala toliko časa!

Rekel sem, da ni nikdo izmed množice posvečal kaj pozornosti majhni postavi na balkonu. Očete one množice pa so nekoliko zahtevali njeno življenje. Stari očete te množice pa so nekoliko postavljali hripavi od nazdravljanja, kadar se je vozila po cestah Pariza. Bila je Evgenija, prejšnja cesarica Francozov.

Evgenija de Montijo je bila španska lepota, koje mati je bila obubožana pustolovka.

Ko je Napoleon III. strmoglavil francosko republiko v sredini devetnajstega stoletja ter se proglasil "cesarjem vseh Francozov", se ni hotela nobena evropska princeznja poročiti z njim. Smatralo se ga je parvenija. (Bi je namreč šolski učitelj tekom svojih let izgnanstva ter je opravljal v Londonu službo posebnega policista.)

Ker se mu ni posrečilo poročiti se z deklico iz kraljevske krvi, je sklenil poročiti se z žensko, katero je ljubil. Ljubil pa je Evgenijo de Montijo. Poročil se je z njo ter jo kronal za svojo cesarico.

To je bila karijera kot v pravljici za obubožano špansko deklico. V tem sijaju, ki jo je obdajal, pa se je tudi primerno vedla. Njena lepota jo je napravila idolom celega Pariza. Ona je določala francoske armade v številnih krov ženskih oblek za celi svet.

Kmalu pa se ji je vse to pristudilo in hrepnela je po novih razburjenjih. Tako se je pričela vmešavati v politiko ter spravila Francozi v pogibelj.

Napoleon III. je ni le ljubil, temveč je izvajala ona tudi hipnotičen vpliv na njim. V njenih premetenih rokah so bili njegovi siner prebrisani možgani mehki kot vosek. Kot pa je Evgenija vladala Napoleonu III., tako so tudi prebrisani svetovalci Evgenije obvladali njo.

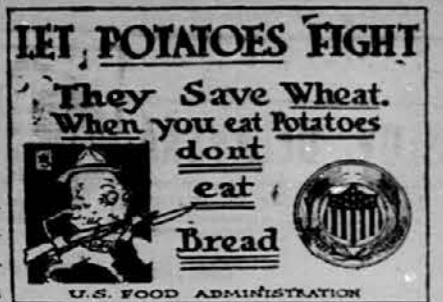
Bismarck je vedel to, kot je vedel tudi celi ostali svet. On in ostali pruski državniki so hrepneli po tem, da ponižajo Francozi ter čakali na priliko, in sicer na isti način, kot so leta 1806 Francozi ponižali Prusijo.

Bismarck je videl, da sta graft in korupcija zrela na dvoru Napoleona in da se napačno uporablja svote, določene za armado. Vsled tega se je junaška francoska armada nahajala v obžalovanju vrodnem stanju. To je bil videti idealen čas za osveto Prusije. V Francozi se je poslalo nemške špijone in nemške denar za podkupovanja.

Naenkrat pa se je zazdelo Evgeniji, da bi bila vojna s Prusijo sijajna stvar. Mogoče ona sama ni vedela, na kak način je prišla do te ideje. Kmalu pa je to idejo veepila tudi v srce svojega soproga.

Na tajnem je Bismarck vodil vaje države, dokler se v poletju 1870 Francija in Prusija nista nahajali v vojni. Evgenija je bila vsa vzradoščena. Ona je zahtevala zase ves kredit, da je prišlo do sovražnosti. Govorila je ponosno o konfliktu kot o "moji vojni". Njeni svetovalci so ji zagotovili in ona je nasprotno zagotavljala Napoleonu III., da bodo Francozi močnejši Berlina v teku enega meseca.

Skrbno pripravljene pruske armade so porazile razorganizirane francoske armade v številnih krvavih bitkah ter jih popolnoma uničile.

Bismarck je izvršil svoje delo izvanredno dobro, za kar se je imel zahvaliti nezvestni pomoči Evgenije. Francija je bila porazena ter izročena Prusiji na milost in nemilost, — izročena milosti onega, ki ne pozna milosti!

Narod Pariza je naskočil tuile-rijsko palačo, da se osveti nad cesarico, ki je povzročila poraz Francije. Ljudska množica pa cesarice ni našla. Dr. Evans, neki ameriški zobozdravnik, jo je bil pregovoril, da je pobegnila v Anglijo. Evans ji je tudi svetoval, naj nosi na begu črno obleko. V njeni garderobi, v kateri je bilo na stotine dragocenih oblek, pa ni bilo niti ene, ki bi bila črna. Od onega časa naprej pa ni nosila nobene obleke, ki bi bila druge barve.

Napoleon III. je bil ujet od Nemcev ter ga je njegov lastni narod pahnil s prestola. Ko je prišel iz jetništva, se je pridružil svoji ženi v Angliji. — zlomljen in uničen mož, na katerega je smrt že položila svojo roko. Edini sin Evgenije je bil ubit kmalu po- zneje ter vsa svoja dolga in samotna leta pozneje je preživel v pustem izgnanstvu. Vsled tega se ni čuditi, da je vsprico korakajo- čih čet v poletju 1914 vskliknila:

— To je moja osveta!

Obleka iz papirja.

Obleka, izdelana iz papirja, kar je nemška vojna iznajdba, je bila tako uspešna, da bodo ogrske državne železnice dobavile za svoje uslužbence poletno obleko takega izdelka. Iznšla se je kakovost, ki zdrži večkratno pranje.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO- VENSKI DNEVNIK V ZDR. DRZ.

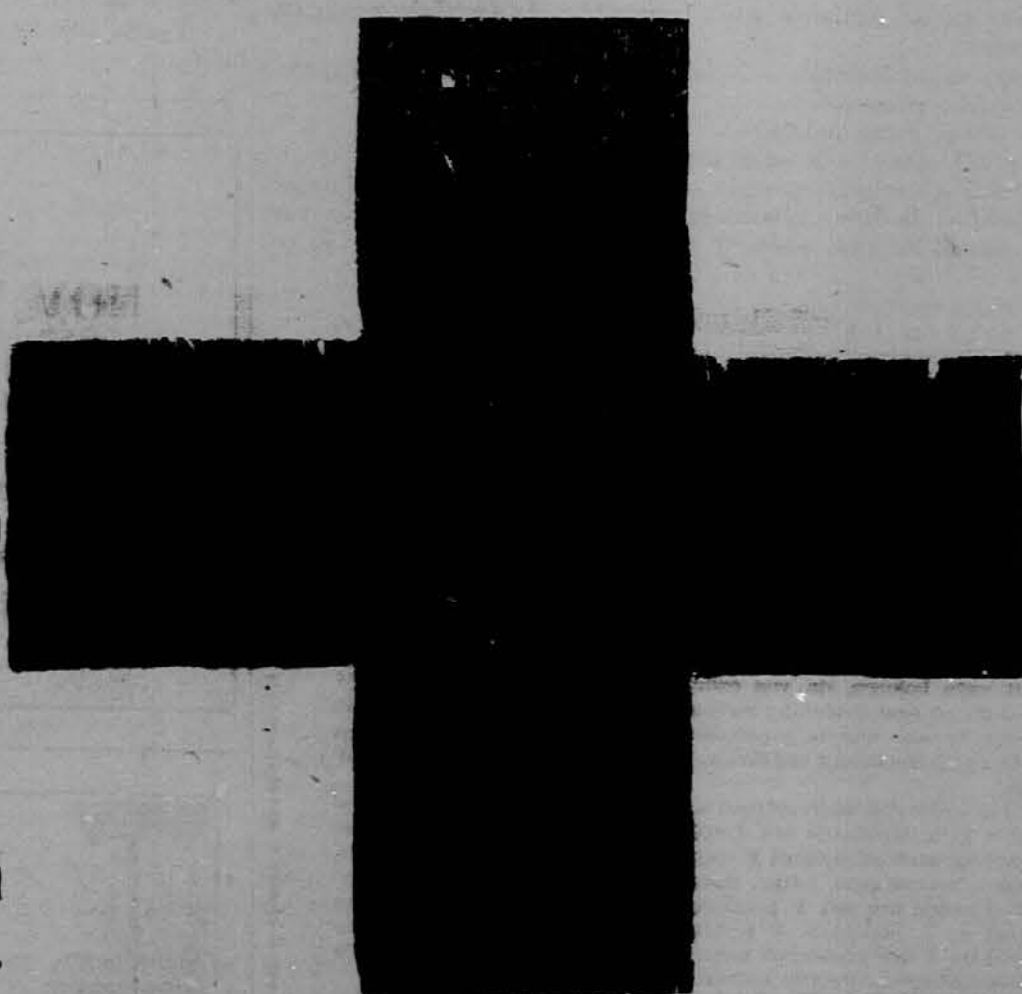
ROJAKI SLOVENC!

Darujte AMERIŠKEMU RDEČEMU KRIŽU! Dajte do skrajnih meja, dajte toliko, kolikor morete dati!

Amerika je poslala svoje fante na Francosko. Ameriški državljani so plačali na milijone dolarjev davkov, in plačali so jih veselega, zadovoljnega srca.

Ljudje, nahajajoči se v Združenih državah, so dali biljone na razpolago vladi Združenih držav in so še vedno pripravljeni dati nadaljne biljone, če jih bo vlada potrebovala.

Ta teden je teden Rdečega Križa, slavimo ga kolikor mogoče častno, proslavimo ga tako, da bo-

mo lahko ponosni na pomoč, ki jo bomo nudili fantom, kateri prelivajo za nas in našo lastnino svojo kri.

Rdeči Križ potrebuje denarja!

Rdeči Križ potrebuje sto milijonov dolarjev!

Dobro, Rdeči Križ naj jih dobi in jih bo dobil!

Če vas prosi Rdeči Križ denarja, je ravno tako kot da bi vas prosila pomoči vaša mati ali vaš otrok. Ali bi bili v tem slučaju tako trdosrčni, da bi ne pomagali, če morete pomagati?

Darujte dragi rojaki, darujte z obema rokama, velikodušno in dobrosrčno!

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood E'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, E. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, Hart Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, E. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEF V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštini, Expressu, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo druklne tajniki pri poročilih glavnega tajnika, kako pomankljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

17

(Nadaljevanje.)

Sanin mu je brez ovinkov povedal, da hoče prodati svoje posestvo. — Sele ko je prinesel natakaz zajtrk, je vprašal Polosov Sanina:

— Tvoje posestvo je Talski guberniji, kaj ne?
— Da.
— V jefromovskem okrožju, kaj ne? (Ko je to vpraševal, si je tlačil prtljako za vratnik.)
— Tebi je torej znano? — Moja vas se imenuje Aleksejevka. — Ali si že bil tam?
— Bil.
— Vidiš, vidiš, to je pa dobro.
— Marija Nikolajevna, to se pravi moja žena, — je pripovedoval Polosov in si tlačil v usta veliko omleto — ima v bližini posestvo. — Natakaz, odprite se eno steklenico! — Zemlja ni slaba, toda kmetje so ti posekali gozd. — Zakaj pa prodajate?
— Denar potrebujem. — In nikar ne misli, drago ne bo. — Ti bi kupil! — Zate bi bilo najboljšje.

Polosov je izpil kozarec vina, si obrisal usta s prtičem ter začel govoriti:
— Hm, da. — Toda jaz nimam navade kupovati posestev, ker nimam denarja. — Daj mi malo masla, prosim. — Mogoče bi pa kupila moja žena. — Samo predrag ne smeš biti. — Veš kaj, govori žnjo! — Moj Bog, Nemei so pa res osli! — Še ribe ne znajo skuhati! — In pri tem vedno govore o združitvi svoje domovine. — Natakaz, vzemite to stvar proč!
— Ali se tvoja žena sama peča z upravljanjem svojih posestev?

— Da, sama. — Vidiš, ti kmeti so pa dobri. — Jaz sem ti že povedal, Dimitrij, da se ne vmešavam v zadeve svoje žene.
— Na kakšen način bi se pa pogovoril žnjo, Hipolit Sidorč?
— To je čisto enostavno, Dimitrij Pavlovič. — Pelji se z menoj v Wiesbaden. — Saj ni daleč od tukaj. — Natakaz, ali nimate angleške gorčice? — Ne? — Prokleti osli! — Toda časa ne smeš izgubljati. — Dovoli, da ti natočim čašo tega vina. — Vrjemi mi, da je dobro.

Polosov se je pordečil obraz. — To se je zgodilo samo tedaj, kadar je pil in jedel.

— Zdaj pa res ne vem, kaj bi storil — je zamrmral Sanin.
— Ali se ti tako mudi?
— Seveda se mi mudi.
— Ali tako nujno potrebujem denar?
— Seveda. — Veš, da ti čisto odkrito povem: poročiti se hočem.

Polosov je položil čašo, katero je hotel prisloniti k ustnicam, nazaj na mizo.

— Poročiti se hočeš?
— Da.
Debeluh je prekrizal roke na trebuhu in začel buliti vanj.
— Tako zgodaj?
— Da, čimprej mogoče.
— Ali je tvoja nevesta Rusinja?
— Ne, ona je iz Frankfurta.
— Kdo pa je?
— Ona je Nemka. — Ne, pravzaprav je Italijanka. — Toda ona je tukaj.

— Ali ima kaj denarja?
— Ne, denarja pa nima.
— Torej ima samo žarko ljubezen.
— Kako čudno govoriš? — Da, če že ravno hočeš, ta ljubezen

Izvrstno zdravilo za želodec.

Pri zdravljenju želodca se potrebuje zdravilo, ki ne ukrepi le celega sistema, ampak, ki tudi uravnava ves prebavni aparat. Stari ljudje posebno potrebujejo tako toniko. Ako nimate teka, če ste zaprti, če je jezik grampov, če imate slab okus v ustih ali pa če ne prebavate dobro, potem vam bo

Severov

Želodčni grenčec

(Severa's Stomach Bitters) izvrstno pomagala. Kmalu boste čutili bolje, imeli boste boljši tek, zaprtje bo prešlo, prebava se uredi in v splošnem bo ukrepčan ves prebavni sistem.

Posebno priporočljiva je za stare, slabotne in izdelane ljudi in milo prebavna tonika.

Celo zdravi ljudje bi morali vsakič vzeti to toniko. Vzeti jo je treba pred jedjo.

Naprodaj v lekarnah. Cena 75c. in \$1.50. Ako jo nima slučajno vaš lekarnar, potem mu naročite, da jo za vas naroči. Ako noče tega storiti, potem jo vam pošljemo mi, ako nam pošljete potrebno svoto.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

je zelo žareča.

— In za to potrebuješ denarja?
— Seveda ga potrebujem.
Polosov je izpraznil kozarec, si izplaknil usta ter prižgal smodko.
— Meni je znano edino sredstvo — je začel po kratkem prevdanku in pihnil par oblakov dima v zrak —
— Katero sredstvo?
— K moji ženi pojdi. — Ona ti lahko pomaga, samo če hoče.
— Kako naj se to zgodi? — Saj si mi že prej rekel, da nameravata že pojutrišnjem odpotovati.
Polosov je zamišljal ter se naslonil nazaj.
— Poslušaj — je rekel, vrtel smodko med zobmi ter stokal.
— Svetuje mi, prijatelj.

— Veš kaj, pojdi domov, preobleči se in pridri takoj nazaj. — V eni uri se jaz odpeljem. — Voz je velik, in lahko tudi ti sediš poleg mene. To bo najboljšje po mojem mnenju. — Zdaj bi pa rad malo zaspal. — Veš kaj, prijatelj, oprosti, jaz imam čudne navade. — Kadarkoli se najem, rad malo zaspi. — Narava zahteva, in naravi se ne sme vstajati. — Torej, prosim te, ne moti me več.

Sanin je nekaj časa premišljeval, zatem je pa nenkrat dvignil glavo. — V njegovi glavi se je porodil trden sklep.
— Dobro, jaz sem zadovoljen in se ti zahvaljujem za nasvet. — Ob pol eni bom zopet tukaj in zatem se lahko odpeljeva v Wiesbaden. — Upam, da se tvoja žena ne bo jezila name.
— Nikar me ne moti — je zašepetal Polosov v polspanju in iztegnil noge.

Zaspal je kot novorojeni otrok.
Sanin je pogledal še enkrat to debelo postavo, ta debel rejni obraz in odšel proti Roselijevi sladličarni. — Sklenil je bil najprej sporočiti Gemmi, za kaj se je odločil.

Dvaindvajseto poglavje.

V trgovini je bila ona in njena mati. — Gospa Lenora je z dolzim konopcem nekaj merila. — Ko je zagledala Sanina, ga je veselo pozdravila.

— Vi ne veste, kako sem vesela, odkar ste mi povedali, da boste vložili nekaj svojega denarja v našo trgovino. — Meni se zdi, da bi bilo najboljšje, če bi postavil k tej steni veliko omaro, veste tako z ogledali. Take so zdaj moderne. — In potem bi lahko....

— Dobro, dobro — jo je prekinil Sanin. — Vse bomo še natančno preudarili in premislili. — Sedaj pa prosim, pojdimo v sobo. Nekaj zelo važnega vam imam povedati.

Ponudil je damama roko ter ju odvedel v sosednjo sobo. Gospa Lenora je postala nekoliko nemirna, pa tudi Gemma ga je precej preplašeno gledala.

Rekel jima je, naj sedeta, on je pa obstal pred njima. — Zatem je začel pripovedovati, da je dobil dobrega kupca in da se bo moral odpeljati v Wiesbaden.

— Pomislite, kako sem srečen — je vzkliknil končno. — Stvar se je mahoma tako predrugačila, da mi še v Rusijo ne bo treba odpotovati. — Potemtakem bo poroka lahko veliko prej kot sem si mislil.

— Kdaj moraš odpotovati? — je vprašala Gemma.
— Še danes. — Tekom ene ure — Moj prijatelj ima voz in me bo vzel seboj.

— Ali boš pisal?
— Seveda. — Tako bom pisal. — Kakorhitro se bom domenil s Polosovovo ženo, vam bom sporočil.

— Pravite, da je dama zelo bogata? — je vprašala praktična gospa Lenora.

— Izvanredno bogata. — Njen oče je bil milijonar. — Zapustil ji je zelo veliko premoženje.

— In ona je sama potomka?
— Da, zdi se mi da je edini otrok.

— Srečni ste zelo ste srečni. — Samo pazite, da ne boste prepočeni prodali. — Bodite pametni in se ne dajte zapeljati. Jaz vam vrjamem, da bi se radi poročili z Gemmo, toda previknost je prva stvar.

(Dalje prihodnjic.)

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO
GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST
MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zaupati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazuje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabele, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredo in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldan. V torek, četrtek in sobota od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolače, da vas razumejo. Jaz imam hrvaško še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ. VROJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne polijajve, s številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo namaniti prekomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisna katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakow,

Bashnik Frank No. 329639	Grigorič Blaž No. 260578	Pintaj No. 330848
Bartol J. No. 330733	Guibert Gluseppe No. 323085	Samide Frank No. 330721
Bear Dan. No. 260638	Kastella John No. 44708	Sinčič John No. 330769
Besens Mary Miss No. 330062	Kovač Frank No. 260641	Spanček Boris No. 328894
Bobli Vajo No. 260589	Kučič Matija No. 45015	Starčević Johana No. 331070
Božičkovič Djujo No. 260581	Mikolich John No. 323252	Tehler Anna No. 328896
Brann Mary No. 260643	Modic Ivan No. 329720	Turk Charles No. 330351
Dolar Valentin No. 330086	Novak Rozi No. 45313	Turk Ivan No. 260647
Elender Vincens No. 206241	Oswald Jos No. 260631	Turk Jernej No. 329741
		Žagar Frank No. 44272

Vojni Atlas.

Izšel je najpopolnejši Vojni Atlas, ki vsebuje zelo natančno razvidne raznovrstne mape v velikosti 20x27, kakor zapadno fronto. Evropo, Malo Azijo, celi svet z vodnimi črtami, evropsko vodovje označeno z blokadami. Zedinjene države z vojaškimi vežbališči in kampami ter zastave Zaveznih držav.

Naše rojake bo gotovo najbolj zanimal zemljevid italijanske fronte na katerem so s pravimi slovenskimi imeni označeni vsi kraji, kjer se je vršila tako strahovita bitka. Na karti so označena vsa mesta in skoraj vse slovenske vasi, ležeče zapado od Ljubljane.

Vse je slikano v barvah. Cena je le 30 centov, dokler zaloga ne poide.

RAVNOKAR JE IZŠEL

NOV VOJNI ATLAS v barvah,

ki vsebuje jako natančno in obsežno risano italijansko in zapadno fronto;

CENA 30 CENTOV.

Velikost 20x27 inčev.

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST., NEW YORK.

Išče se

KURILCE
in DELAVCE

pri.

Du Pont Powder Co.

Haskell, N. J.

vprašajte pri

Free Employment Office,
301 Bowery

še dane:

Za vožnjo ter vse potrebščine za bivanje preskrbi kompanija.

ZENITNA PONUDBA.

Vdovec, star 42 let, se zeli se znaniti s Slovenko ali Hrvatko v starosti od 35 do 45 let v svrhu enitbe. Jaz imam svojo domaćijo in nekaj denarja, zato tudi ne gledam, ako je vdova z enim ali dvema otrokoma. Katero vesel, naj se oglasi in če mogoče pošlje tudi sliko. Tajnost jamčena. Naslovite:

J. Domoljub, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DELO! DELO! DELO!!!

Pri Charcoal Iron Company of America v Newberry, Mich., se potrebuje 200 drvarjev za delati drva. Godz je lep in še ni bil sekan, vse v ravnini. Dobro, zdravo podnebje, stalno delo poleti in pozimi za več let. Plača od klatre \$2.40. Imamo tudi vrhove za delati, vse ležeče, vse posekano, ni nobene izjeme, trd ali mehak les. Plača se po \$2.00 od klatre. Imeli bomo tudi dovolj dela za beliti. Potrebuje se tudi več delavcev za mesečno plačo za razna dela v gozdu. Za pojasnila se obrnite na našega zastopnika:

John Knaus,
Murphy Camp, Newberry, Mich.

Rad bi izvedel za TONETA KASTELI, kateri je bil pred treni leti na Kyrby Camp, Cleveland, Texas. Doma je od Vrbovega pri Ilirski Bistrici. Prosim, da se mi oglasi, ker mi imam nekaj važnega pisati, ali pa ako kdo ve za njega, da mi javi, za kar mu bom jako hvaležen. — Luka Sabec, Box 36, Pal, La. (24-25—5)

Rad bi izvedel za naslov JERNEJA GRILL, podomače Lubančev in vasi Dobindol St. 20, fara Toplice, Dolenjsko. Prosim, enjene rojake širom Združenih držav, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sam javi. — Joseph Uršič, 2062 E. 29. St., Lorain, Ohio. (24-25—5)

Dragi znanci in prijatelji! Naha-jajo se že dalj časa v italijanskem ujetništvu ter prevodeč raznovrstnega življenja, bi žele dopisovati si s katerim iz našega okraja. Sem doma iz Herpelje-Kozina v Istri. Moj naslov se glasi: Ivan Benčić, prigioniero di guerra, Forte Tenaglia, Genova, Italia. Pošiljam najlepše pozdrave ameriškim Slovincem in Slovenkam. (23-25—5)

Ja Sime Čačić trahim svojega brata Nikolu i Josu Marića i Stojana Marića i Stjepana Hrs-lana i Josu Anića i Matu Vr-kića iz Benkovaca u Dalmaciji. Nalazim se u talijanskom zarob-ljeništvu. Molim, da se mi javi-ju. — Sime Čačić, prigioniero di guerra, Servigliano, Italia. (23-25—5)

Iščem svojega brata FRANKA BOH, podomače Bohov iz Za-potoka pri Zatični na Dolenjskem. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga na-znani, ali naj se pa sam oglasi svojemu bratu: Tony Boh, P. O. Box 248, Glen Carbou, Ill. (22-24—5)

POTREBUJEM

dobre dogarje za stalno delo skozi celo leto. Jaz plačam zelo visoke cene in imam zelo fin les.

Max Fleischer,
258 Lewis St., Memphis, Tenn. (14-5—11-6)

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdravstvenih državah.

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY... ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY... ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY... ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY... ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY... ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY... ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY... ONE MEAL WHEATLESS